

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การวิจัยนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาถึงสภาพการณ์ทั่วไปเพื่อศึกษา ศักยภาพของวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี เชียงใหม่ ในการเป็นวิทยาลัยส่งเสริมสุขภาพ โดยศึกษากับกลุ่มประชากรในวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี เชียงใหม่ และกลุ่มประชากรในแหล่งฝึกที่เกี่ยวข้องกับวิทยาลัยฯ สำหรับกลุ่มประชากรในวิทยาลัยฯ เป็น อาจารย์ผู้บริหารวิทยาลัยฯ และอาจารย์พยาบาลประจำการ นักศึกษาพยาบาล ในปีการศึกษา 2541 เจ้าหน้าที่ลูกจ้างและคนงานในวิทยาลัยฯ ผู้ปกครองของนักศึกษากลุ่มตัวอย่างในหลักสูตร พยาบาลศาสตร์ เจ้าหน้าที่หรือผู้ที่เกี่ยวข้อง จากแหล่งฝึก ทั้ง 27 แห่ง คือ ในโรงพยาบาล นครพิงค์ จำนวน 1 แห่ง โรงพยาบาลแม่และเด็ก จำนวน 1 แห่ง โรงพยาบาลสวนปรุง จำนวน 1 แห่ง โรงพยาบาลในชุมชนจำนวน 10 แห่ง และ สถานีนอนามัยในชุมชนจำนวน 14 แห่ง ด้วยวิธีการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง ในกลุ่มอาจารย์และอาจารย์ผู้บริหารวิทยาลัยฯ จำนวน 22 ราย การสนทนากลุ่ม ในนักศึกษาพยาบาลกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 44 ราย โดยแบ่งออกเป็น 4 กลุ่ม กลุ่มละ 8-12 ราย จำนวน 2 กลุ่ม ต่อชั้นปี ศึกษาข้อมูลจากการให้นักศึกษาทั้งหมดตอบแบบสอบถาม จำนวน 181 ราย ศึกษาข้อมูลในระบบการเรียนการสอนแบบให้นักศึกษามีส่วนร่วมด้วยการสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม และการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรของนักศึกษาด้วยการสังเกตแบบมีส่วนร่วม สำหรับแหล่งฝึกนั้น เก็บข้อมูลในกลุ่มประชากร ที่เป็นหัวหน้าพยาบาล และพยาบาลประจำการ ที่ทำหน้าที่ครูคลินิกในหอผู้ป่วย และพยาบาลประจำการ หรือแพทย์ที่เป็น ครูพี่เลี้ยงของนักศึกษาพยาบาลในชุมชน จำนวน 110 ราย ในแหล่งฝึกทั้ง 27 แห่ง ศึกษาข้อมูลด้วยการส่งแบบคำถามให้ตอบแสดงความคิดเห็น และ สัมภาษณ์ผู้นำชุมชน ที่อยู่ในเขตใกล้เคียงวิทยาลัยฯ จำนวน 5 คน สัมภาษณ์ลูกจ้างและคนงานที่ทำงานประจำในวิทยาลัยฯ จำนวน 11 ราย ข้อมูลที่รวบรวมได้ สามารถนำมาวิเคราะห์ให้เห็นถึง ศักยภาพของวิทยาลัยฯ โดยจะนำเสนอผลการวิจัย ตามลำดับของวัตถุประสงค์ ดังต่อไปนี้

1. ด้านปรัชญา นโยบาย ในแต่ละระดับและระบบบริหารองค์กร

1.1 ด้านปรัชญาสถาบัน จากการศึกษาวิเคราะห์จากเอกสาร พบว่า ปรัชญาหลักสูตรได้มุ่งเน้นที่ผลผลิต คือ นักศึกษาพยาบาลที่สำเร็จแล้วต้องมีความรู้ความสามารถ ในการดูแลผู้ป่วยแบบ

องค์รวม แต่ไม่ได้ระบุชัดเจนว่าขณะที่นักศึกษากำลังศึกษาอยู่ในสถาบันการศึกษานั้น ต้องมีสุขภาพเป็นอย่างไร ปฏิบัติดูแลตนเองอย่างไร ถึงจะสามารถดูแลตนเองได้แบบองค์รวมเพื่อที่จะได้เป็นความรู้ ประสบการณ์และเป็นการฝึกทักษะทางด้านสุขภาพให้แก่นักศึกษาและจะได้นำไปประยุกต์ใช้กับผู้ป่วยเมื่อสำเร็จการศึกษาไปแล้ว แต่ในด้านกระบวนการเตรียมพยาบาล เพื่อให้มีความสามารถที่จะดูแลผู้อื่นได้แบบองค์รวม ในปรัชญานั้นระบุถึงความสำคัญของบรรยากาศการเรียนรู้ ที่ต้องเอื้อต่อการพัฒนาความคิด สามารถวิเคราะห์ วิเคราะห์และรวบรวมข้อมูลรู้จักการค้นคว้าหาความรู้ตลอดไป มีทักษะในการเป็นผู้นำ ซึ่งการระบุปรัชญา ดังกล่าว ได้เน้นถึงกระบวนการเรียนการสอน ที่บ่งบอกในการคำนึงถึงนักศึกษาเป็นศูนย์กลางของการเรียนรู้ คือการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม นั่นเอง นับว่าเป็นจุดที่ดี ที่ทำให้อาจารย์ต้องตระหนักถึงบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักศึกษา ให้โอกาสนักศึกษาได้แสดงความคิดเห็น

สำหรับปรัชญาของ วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนี เชียงใหม่ ได้มุ่งเน้นที่ผลิตผลเหมือนกันเมื่อนักศึกษาได้สำเร็จการศึกษามาแล้ว ต้องมีคุณสมบัติตามที่ปรัชญาหลักสูตรได้กำหนดไว้ซึ่งโดยรูปธรรมแล้ว ไม่สามารถวัดและประเมินได้อย่างชัดเจน แต่ปรัชญาของสถาบันก็ไม่ได้เน้นว่า ผู้เรียนต้องเป็นผู้ที่มีสุขภาพดี เพียงแต่เมื่อสำเร็จการศึกษาแล้วต้องเป็นผู้ที่มีความสามารถ ในการปฏิบัติพยาบาลในทุกระดับของบริการสุขภาพ เพื่อพัฒนาศักยภาพของบุคคล ครอบครัวและชุมชน ให้สามารถพึ่งพาตนเองได้ มีสุขภาพดี ดำรงชีวิตและมีส่วนร่วมในชุมชนของตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตระหนักในความรับผิดชอบต่อสังคมด้วยควมมีคุณธรรม จรรยาบรรณแห่งวิชาชีพ ซึ่งเป็นปรัชญาที่สอดคล้องกันกับปรัชญาของหลักสูตร โดยมุ่งเน้นถึงการพัฒนาศักยภาพ ในการ พึ่งพาตนเองของ บุคคล ครอบครัวและชุมชน แต่ไม่ได้ระบุถึงกระบวนการเตรียมพยาบาลว่าต้องทำอย่างไร จึงจะให้นักศึกษาเมื่อได้สำเร็จการศึกษามาแล้ว ต้องมีคุณสมบัติตามที่ปรัชญาหลักสูตรกำหนดไว้

1.2 ด้านนโยบายและกฎระเบียบ ส่วนในด้านนโยบายของสถาบันพระบรมราชชนก จากการวิเคราะห์จากเอกสาร พบว่า ปัจจุบันได้นำนโยบายในด้านการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางซึ่งได้สอดคล้องกันกับ นโยบายประกันคุณภาพการศึกษาในปี 2541 ตลอดจนเป็นระยะของการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงหลักสูตรการศึกษาให้สอดคล้องกับภาวะปัจจุบัน ที่ได้มีการปฏิรูปการศึกษา และมีนโยบายพัฒนาอาจารย์ ซึ่งได้สอดคล้องกับนโยบายการพัฒนากำลังคนด้านสาธารณสุข โดย รท. นพ. วิฑูร แสงสิงแก้ว ปลัดกระทรวงสาธารณสุขปี พ.ศ.2539 นโยบายการทำงานของสถาบันพระบรมราชชนกในปี2540นั้น ได้ดำเนินงานตามนโยบายการพัฒนากำลังคนด้านสาธารณสุข ดังกล่าวและตามเจตนารมณ์ 10 ข้อของผู้บริหาร เน้นพัฒนาวิทยาลัยให้เป็นสถาบันอุดมศึกษาที่ทันสมัย

หลากหลาย อยู่บนฐานของความจริงมี นวัตกรรม / เป็นวิทยาลัยฯนอกกรอบ เชื่อมโยงและมีการช่วยเหลือเกื้อกูลกัน ที่มองเห็นเป็นรูปธรรมชัดเจนโดยการสร้างเครือข่ายข้อมูล นโยบาย แผนพัฒนา กำลังคนและการวิจัยโครงการร่วมในการผลิตแพทย์ชนบท พัฒนาหลักสูตรต่างๆต่อเนื่องจนสำเร็จในระดับปริญญาตรี ให้มีการทำงานเป็นทีม เพื่อสร้างการมีส่วนร่วม ส่งเสริมศักยภาพและศักดิ์ศรีของบุคลากร ให้มีการพัฒนาทีมบริหารทุกระดับและให้ทุกวิทยาลัยฯ พัฒนาการเรียนการสอนทางด้านวิชาชีพ ส่วนด้านความรู้พื้นฐานให้แสวงหาความร่วมมือจากแหล่งความรู้ ที่อยู่ใกล้เคียงวิทยาลัยฯให้มาก ตลอดจนให้ทุกวิทยาลัยฯมีกิจกรรมนักศึกษาที่ชัดเจนหลากหลาย มีโครงการ งานนวัตกรรม อย่างน้อย ปีละ 3 เรื่อง ทั้งนี้เพื่อเป็นการพัฒนาทุกวิทยาลัยฯให้มีความเป็นสากลและอยู่ใน ระดับอุดมศึกษาที่ทันสมัย ส่วนนโยบายของวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนี เชียงใหม่ เพื่อตอบสนองต่อนโยบายของสถาบัน กำลังอยู่ในระหว่างการค้าเนินการปฏิรูปและเริ่มใช้ระบบการประกันคุณภาพการศึกษา ในหลักสูตรพยาบาลศาสตร (4 ปี) ซึ่งทำให้ส่งผลดีต่อนักศึกษาที่เมื่อสำเร็จหลักสูตรไปแล้วจะเป็นผู้ที่มีคุณภาพ และมีประสิทธิภาพในการทำงาน แต่ในด้านนโยบายสุขภาพยังไม่ชัดเจน แต่ในกระบวนการผลิต ได้เน้นนักศึกษาเป็นศูนย์กลาง ซึ่งในเรื่องของสุขภาพต้องมียุทธศาสตร์ที่ชัดเจนมากกว่านี้ การเน้นเรื่องสุขภาพไม่เฉพาะแต่นักศึกษา ยังรวมถึงสุขภาพของครูอาจารย์ เจ้าหน้าที่ลูกจ้างที่เกี่ยวข้องในองค์กรทั้งหมดต้องมีคุณภาพชีวิตที่ดีด้วย รวมทั้งสิ่งแวดล้อมทางด้านกายภาพและสังคม ต้องเอื้อต่อการที่จะส่งเสริมสุขภาพสำหรับทุกคน ซึ่งจากนโยบายของสถาบันดังกล่าว ทำให้สอดคล้องกันกับโครงการวิทยาลัยส่งเสริมสุขภาพที่มุ่งเน้นการมีส่วนร่วมจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง เพื่อที่จะได้ดำเนินการจัดตั้งคณะกรรมการที่ปรึกษาหลักสูตรการสอน ประกอบด้วย อาจารย์ในวิทยาลัย ผู้ปกครอง อาจารย์จากแหล่งฝึก ผู้นำชุมชนและนักศึกษาเอง เพื่อทุกคนจะได้มีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรและการเรียนรู้ที่เป็นไปตามศักยภาพของผู้เรียน มีนโยบายกิจกรรมนักศึกษาอย่างเป็นรูปธรรม รวมทั้งการสร้างบรรยากาศแบบประชาธิปไตย ให้สอดคล้องกับความเป็นไปในสังคม จากนโยบายนี้ทำให้เป็นการส่งเสริมให้นักศึกษาได้ฝึกทักษะ ในการทำงานเป็นทีม การบริหารเวลาและความเป็นผู้นำ ตลอดจนเป็นการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์

ด้านนโยบายและกฎระเบียบต่างๆของวิทยาลัยที่อาจส่งผลกระทบต่อนักศึกษา จากการศึกษา สัมภาษณ์ โดยจำแนกตามกลุ่ม พบว่า กลุ่มอาจารย์ผู้บริหารและอาจารย์พยาบาลในวิทยาลัยฯ ส่วนใหญ่เห็นว่า นโยบายสุขภาพของวิทยาลัยยังไม่ชัดเจนเท่าที่ควร เพราะว่ายังแฝงอยู่ในบางเรื่องบางกิจกรรม เช่น ในเรื่องสุขภาพกายจะมีนโยบายสนับสนุนอุปกรณ์กีฬา ในชมรมกีฬา ในเรื่องสุขภาพจิต เพื่อคลายเครียด ได้มีนโยบายสนับสนุนด้านอุปกรณ์ดนตรีและมีครูดนตรีมาฝึกสอน ในชมรม

ดนตรีและการแสดง เป็นต้น ส่วนในด้านกฎระเบียบหอพัก อาจารย์ส่วนใหญ่เห็นว่า กฎระเบียบของหอพักที่มองถึงผลกระทบในแง่ลบอาจทำให้นักศึกษาเครียดได้ โดยเฉพาะกฎการเข้าออกหอพัก โดยจำกัดเวลาหรือการแต่งกายในเครื่องแบบนักศึกษาออกนอกวิทยาลัย ในวันหยุดราชการ เพราะว่านักศึกษายังอยู่ในช่วงวัยรุ่นและอยู่ในระดับอุดมศึกษา แต่ก็เป็นมุมมองคนละมุมกับอาจารย์ฝ่ายปกครองที่เห็นว่าการกำหนดกฎระเบียบต่างๆ เพื่อความเป็นระเบียบเรียบร้อยภายในหอพัก แต่มีอาจารย์บางรายที่มองว่ากฎระเบียบหอพักนั้น ทำให้นักศึกษาไม่สามารถพัฒนาในด้านความคิดเท่าที่ควร ฝ่ายอาจารย์ปกครองได้อ้างว่า การร่างกฎระเบียบในเบื้องต้นนั้นได้ร่างขึ้นโดยคณะกรรมการปกครองและได้ให้โอกาสนักศึกษาเข้ามามีส่วนร่วมด้วย เช่น เรื่องการกำหนดเวลาเข้าออกหอพักทางนักศึกษาได้เสนอความคิดเห็นแล้วทางคณะกรรมการก็ได้มากำหนดร่วมกันเพื่อให้พึงพอใจด้วยกันทั้งสองฝ่าย โดยได้ยืดหยุ่นมากขึ้น ถ้ามากเกินไปอาจส่งผลให้ นักศึกษาไม่เกรงกลัวกระทำความผิดที่มีผลกระทบต่อการเรียนของเขาได้ ในด้านอาจารย์ผู้บริหารสูงสุดก็ได้ให้ความเห็นว่า ทุกวันนี้กฎระเบียบต่างๆ ได้ยืดหยุ่นมากขึ้นแล้ว แต่ก็มีอาจารย์บางรายที่มีความเห็นว่าควรยืดหยุ่น กฎการเข้าออกนอกวิทยาลัย โดยให้เหตุผลว่าเป็นการสร้างความสะดวกให้กับนักศึกษา เพราะอยู่ในระดับอุดมศึกษาแล้ว และมีข้อเปรียบเทียบกันกับสถาบันอื่นๆ โดยเฉพาะในช่วงคอนเียนน่าจะให้อิสระแก่นักศึกษาในการออกกำลังกายนอกสถานที่ ถ้าหากไม่จำกัดเรื่องเวลาจะทำให้ให้นักศึกษามีโอกาสรู้จักการบริหารเวลาด้วยตนเอง ส่วนบางรายมองว่านโยบายประหยัดของทางวิทยาลัยส่งผลกระทบ ในด้านสวัสดิการของนักศึกษภายในหอพัก ส่วนผลของกฎระเบียบในแง่บวกนั้น ทำให้ส่งผลดีต่อสุขภาพของนักศึกษา คือการมีนโยบายที่สนับสนุนด้านอุปกรณ์กีฬา และ ดนตรี ให้กับนักศึกษา ตลอดจนให้โอกาสแก่นักศึกษาในการใช้คอมพิวเตอร์ในหอพักและเปิดห้องคอมพิวเตอร์ให้นักศึกษาได้ใช้งานนอกเวลาราชการ เพื่อช่วยให้นักศึกษาได้มีโอกาสผ่อนคลายและให้ความสะดวกต่อการเรียนรู้ของนักศึกษาด้วย มีนโยบายที่ส่งเสริมให้นักศึกษา ได้เล่นดนตรีทั้งไทยและสากลมีครูดนตรีมาสอน เพื่อให้นักศึกษาสามารถตั้งวงดนตรีของตนเองได้ นโยบายที่ส่งเสริมการออกกำลังกายนั้น ได้จัดซื้ออุปกรณ์การกีฬาให้สโมสรนักศึกษาดูแลและมีการเรียนพลศึกษาในหลักสูตรทุกปี โดยให้นักศึกษาเป็นผู้เลือกที่จะเรียนเอง ได้เรียนอาทิตย์ ละ 1 วัน โดยไม่คิดหน่วยกิตเป็นการบังคับให้นักศึกษาต้องออกกำลังกายอยู่แล้ว และการที่มีนโยบายในการจัดการแข่งขันกีฬาสัมพันธ์ระหว่าง 9 สถาบัน ในเขตภาคเหนือก็ได้มีส่วนส่งเสริมให้นักศึกษา ได้เตรียมตัวออกกำลังกายและการฝึกซ้อม แต่มีปัญหาเรื่องข้อจำกัดด้านสถานที่เล่นกีฬาที่มีจำกัด สนามไม่กว้างขวาง ควรกระตุ้นส่งเสริมการเล่นกีฬาของนักศึกษาให้มากกว่านี้ ในด้านกฎระเบียบที่จำกัดการเข้าหอพักได้ไม่เกิน 1 ทุ่มนั้น บาง

ครั้งมีนักศึกษาไปเล่นกีฬาที่สนามศูนย์ส่งเสริมสุขภาพ เขต 10 น่าจะอนุโลมได้ แม้แต่ความพร้อมของอุปกรณ์กีฬาบางอย่าง เช่น แบดมินตัน น่าจะจัดให้นักศึกษาได้เล่น กันในสนามระหว่างอาคารเรียน ทั้ง 2 อาคารได้ โดยจัดเสาสำหรับชิงเน็ตไว้ให้นักศึกษา จัดไฟส่องสนามระหว่างอาคาร จะเป็นการกระตุ้นให้นักศึกษา ได้มีโอกาสในการออกกำลังกายมากยิ่งขึ้น สำหรับกลุ่มนักศึกษา จากการสนทนากลุ่มและสอบถามนักศึกษา พบว่า ในด้านนโยบายสุขภาพของวิทยาลัย มีนักศึกษาเกือบครึ่งหนึ่งที่ทราบว่วิทยาลัย มีนโยบายสุขภาพ แต่ยังไม่ชัดเจนเท่าที่ควร ควรส่งเสริมทางด้านนันทนาการและการออกกำลังกายให้มากขึ้น เช่น สนามกีฬาของวิทยาลัยคับแคบ ต้องใช้ร่วมกับศูนย์ส่งเสริมสุขภาพ เขต 10 นั้นทำให้ไม่สะดวก น่าจะเอื้อให้สนามกีฬาที่มีอยู่ระหว่างอาคาร มีประโยชน์ใช้งานอย่างเต็มที่ ส่วนห้องสโมสรมันค่อนข้างคับแคบมาก น่ามีห้องที่กว้างและเหมาะสมกว่านี้ นักศึกษาส่วนใหญ่เห็นว่า ทางวิทยาลัยน่าจะมีนโยบายตรวจสุขภาพประจำปี สำหรับนักศึกษาด้วยและต้องการให้ทางวิทยาลัยปรับนโยบาย ในด้านโครงการบัตรสุขภาพเพราะมีปัญหาที่ไม่สะดวกใช้ ในการที่มีชื่อร่วมกัน 5 คนต่อบัตร และการกำหนดโรงพยาบาลเพียงสองโรง ส่วนนักศึกษาบางกลุ่มมีความคิดเห็นว่ นโยบายด้านความปลอดภัยในหอพักยังไม่ดีพอ เพราะวิทยาลัยไม่มีรั้วกันเขตชัดเจน อาศัยยามจากโรงพยาบาลแม่และเด็กคอยดูแล น่าจะมียามของวิทยาลัยเอง ตลอดทั้งควรมีกุญแจล็อก ห้องนอนบนหอพักให้นักศึกษาด้วย ส่วนนโยบายด้านอาหารนั้นยังต้องปรับปรุงเรื่องความสะดวกให้มาก และด้านคุณค่าของอาหาร ควรครบถูกต้องตามหลักทางโภชนาการ จากการสังเกตและสอบถามในด้านนี้กับผู้บริหาร พบว่า เกี่ยวกับค่าใช้จ่ายต่อหัวของนักศึกษาค่อนข้างต่ำ นักศึกษาจะได้ค่าอาหาร 10 บาทต่อมื้อ หรือวันละ 30 บาท ทำให้เป็นข้อจำกัดในด้านคุณค่าและปริมาณของอาหาร ส่วนในด้านความสะดวกของอ่างน้ำสำหรับล้างแก้วน้ำและช้อนส้อม ภายหลังที่ผู้บริหารได้ทราบข้อมูลจากนักศึกษา จึงได้ปรับปรุงให้ดีขึ้นและมีนโยบายให้ผู้ทำอาหารได้จัดข้าวกล้อง ให้กับนักศึกษาเพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายของสถาบันพระบรมราชชนก ค่อนักศึกษาได้เรียกร้องให้ทางวิทยาลัยจัดแม่ค้ามาขายอาหารให้กับนักศึกษา เพื่อที่จะมีโอกาสเลือกซื้อได้เอง

ในด้านกฎระเบียบในหอพัก จากการสนทนากลุ่มและสอบถามนักศึกษา พบว่า นักศึกษามีความคับข้องใจในกฎระเบียบบางข้อ ของวิทยาลัยฯ โดยเฉพาะการเข้าแถวเคารพธงชาติในตอนเช้า การเซ็นชื่อเข้าออกหอพัก การแต่งกายชุดนักศึกษาเข้าออกวิทยาลัยฯ ในวันหยุดราชการ การให้อาจารย์เซ็นให้ออกในเวลาราชการ โดยเฉพาะในช่วงพักเที่ยงถึงสามท่าน(อาจารย์ประจำวิชา อาจารย์ประจำชั้น อาจารย์ฝ่ายปกครอง) ทำให้นักศึกษาไม่ได้รับความสะดวก จากการสังเกตในภาคเรียนฤดูร้อนไม่มีการเข้าแถวเคารพธงชาติตอนเช้า โดยทางฝ่ายปกครองให้นักศึกษารับผิดชอบตนเองใน

การเข้าชั้นเรียนตอนเช้า และกฎระเบียบอื่นๆทางคณะอาจารย์ได้ประชุมร่วมกันเพื่อหาข้อสรุป ในการที่จะมีการปรับเปลี่ยนเพื่อเอื้อและอำนวยความสะดวกต่อนักศึกษาแล้วได้ให้นักศึกษามีส่วนร่วม ในการกำหนดกฎระเบียบด้วย

1.3 ระบบบริหารองค์กร โดยส่วนใหญ่ระบบราชการจะเป็นในลักษณะแนวดิ่งมากกว่าแนวราบ แต่ได้มีการปรับเปลี่ยนนโยบายของสถาบันพระบรมราชชนก ที่ให้โอกาสแก่วิทยาลัยในการบริหารจัดการในแต่ละวิทยาลัยฯ ทำให้ทางวิทยาลัยได้เน้นการบริหารในแนวราบมากขึ้น จากการสัมภาษณ์อาจารย์ของวิทยาลัยเกี่ยวกับระบบบริหารจัดการ ในวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี เชียงใหม่ โดยจำแนกตามกลุ่ม พบว่า

กลุ่มอาจารย์ผู้บริหาร และอาจารย์พยาบาลประจำการ อาจารย์ส่วนใหญ่มีความเห็นคล้ายคลึงกันว่าระบบบริหารของวิทยาลัยฯ ปัจจุบันเป็นแบบผสมผสานมีทั้งแบบแนวดิ่งและแนวราบ ผู้บังคับบัญชาให้โอกาสแก่ทุกคนได้มีส่วนร่วมมากขึ้น อาจารย์พยาบาลประจำการส่วนมากให้ความคิดเห็นว่าได้มีส่วนร่วมในการบริหารมากขึ้น และระบบบริหารยังคงผสมผสานกันอยู่ทั้งแบบแนวดิ่งและแนวราบ มีเพียงบางรายเท่านั้นที่เห็นว่าผู้นำมีลักษณะของอัตตาธิปไตย ทั้งที่อยู่ในรูปของคณะกรรมการ บางครั้งไม่มีอำนาจในการตัดสินใจและไม่ได้มีส่วนร่วมเท่าที่ควร แต่ส่วนใหญ่แล้วเห็นว่าผู้บริหารให้อิสระในการแสดงความคิดเห็น บริหารงานในรูปคณะกรรมการ แต่บางรายมีความคิดเห็นว่าผู้บังคับบัญชา บริหารงานแบบกึ่งกึ่ง ระหว่างอัตตาธิปไตยและประชาธิปไตย บางครั้งในการบริหารงานก็ไม่ชัดเจนไม่กระจายอำนาจอย่างทั่วถึงและไม่ค่อยให้โอกาสหรือไว้วางใจผู้ใต้บังคับบัญชาในบางเรื่อง ทำให้ต้องเหนี่ยวที่ลงมาปฏิบัติเอง แต่ส่วนมากแล้วให้ความเห็นว่าระบบบริหารในปัจจุบันทุกคนได้มีส่วนร่วมมากขึ้น แต่ขึ้นอยู่กับความรับผิดชอบและสายการบังคับบัญชา ซึ่งความคิดเห็นนี้ได้สอดคล้องกับผู้บริหารสูงสุดของวิทยาลัยฯที่มองระบบบริหารของวิทยาลัยฯ ยังมีลักษณะเป็นแนวดิ่งมากกว่าแนวราบ แต่สำหรับตัวผู้บริหารเองกำลังพยายามที่จะให้เป็นแนวราบมากที่สุด แต่ยังติดอยู่กับระบบราชการ ส่วนใหญ่ยังคงเป็นแบบแนวดิ่งอยู่ ทั้งที่ได้พยายามให้ทุกคนได้มีส่วนร่วม แต่ก็มีบางคนที่มีรู้สึกว่าตนเองถูกทอดทิ้ง โดยให้เหตุผลว่า การที่จะให้ทุกคนได้คิดเองทำเองทั้งหมดนั้น ขึ้นอยู่กับความพร้อมของแต่ละคน ขึ้นอยู่กับวัฒนธรรมขององค์กร การเปลี่ยนแปลงพัฒนาองค์กร มักมีปัญหาที่คนเก่าๆหรืออาจารย์อาวุโสบางท่าน อาจปรับเปลี่ยนได้ยากเพราะมีความเคยชินในวัฒนธรรมองค์กรแบบเดิม และได้ให้ข้อสังเกตว่า การที่จะเริ่มทำอะไรควรเริ่มไปพร้อมๆกันจะทำได้ ซึ่งทางผู้บริหารเองต้องการให้ทุกคนได้มีส่วนร่วมให้มากและเน้นการทำงานเป็นทีม จากการสัมภาษณ์อาจารย์อาวุโสเกือบทุกรายที่มีความคิดเห็นว่าได้มีส่วนร่วมมากขึ้น โดยจัดในรูปคณะ

กรรมการต่างๆและทำงานเป็นทีมในการบริหารจัดการภายในองค์กร แต่มีเพียงบางรายเท่านั้นที่ไม่ได้มีส่วนร่วม มุมมองลักษณะความเป็นผู้นำของผู้บริหารสูงสุดในวิทยาลัยฯนั้น กลุ่มอาจารย์ผู้บริหารมีเพียงบางราย ได้มองภาพลักษณะผู้นำในการที่จะเสริมสร้างพลังอำนาจให้กับผู้ใต้บังคับบัญชาว่าให้การสนับสนุนและยอมรับผู้ร่วมงานนั้นดีมาก สนับสนุนด้านทรัพยากรต่างๆและให้โอกาสแก่ผู้ใต้บังคับบัญชาดีมาก ส่วนการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารนั้นยังไม่ดีเท่าที่ควร และบางรายได้มองว่าบางครั้งผู้บริหารมักจะลงมือทำเองหมด ไม่กระจายงานให้ทั่วถึงทำให้เหนื่อยเองและบางครั้งสั่งงานซ้ำซ้อนกันทำให้ผู้ใต้บังคับบัญชารู้สึกสับสนและอาจก่อปัญหาความขัดแย้งตามมาได้ ควรให้โอกาสแก่ทุกคนเท่าเทียมกัน

จากการสังเกต ในด้านระบบบริหารของทางวิทยาลัยฯนั้น พบว่า ทางผู้บริหารได้ให้โอกาสทุกคนให้มีส่วนร่วมมากขึ้น ในการกำหนดนโยบาย การปฏิบัติงาน การประเมินผลงานที่จัดในรูปแบบคณะกรรมการและให้ทุกคนได้มีส่วนร่วม ล่าสุดได้ให้มีการเลือกตั้งร หัวหน้าภาค หัวหน้างาน โดยให้อาจารย์ทุกคนในวิทยาลัยฯได้มีโอกาสเลือกผู้ที่มีความเหมาะสม โดยคำนึงถึงความสามารถของบุคคลมากกว่าความอาวุโส ซึ่งทำให้มองเห็นว่าเป็นการปรับเปลี่ยนนโยบายการบริหารให้เป็นแนวราบมากขึ้น

สรุป ในด้านปรัชญา นโยบาย ในแต่ละระดับและระบบการบริหารองค์กรนั้น ที่จะสอดคล้องต่อการดำเนินการส่งเสริมสุขภาพในวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี เชียงใหม่ ในแง่ปรัชญาในแต่ละระดับยังไม่ครอบคลุมชัดเจนในด้านกระบวนการผลิตที่มุ่งเน้นถึงสุขภาพของผู้เรียนให้มีสุขภาพที่ดี มีคุณภาพชีวิต เพื่อสนองตอบต่อปรัชญาที่เน้นถึงผลผลิตที่นักศึกษาเมื่อสำเร็จไปแล้วต้องเป็นผู้ที่สามารถดูแลผู้ป่วยได้อย่างมีคุณภาพแบบองค์รวม ส่วนนโยบายในแต่ละระดับได้สอดคล้องกันกับปรัชญาหลักสูตรแม้ว่าจะมีนโยบายที่พัฒนาในทุกด้าน แต่ยังขาดความชัดเจนในนโยบายทางด้านสุขภาพและระบบบริหารส่วนใหญ่ ยังผูกติดอยู่กับระบบราชการที่ยังบริหารในแนวดิ่งมากกว่าแนวราบ เมื่อมีการประกาศใช้นโยบายประกันคุณภาพการศึกษา ในปี พ.ศ. 2541 นั้นเป็นจุดคิดที่ทำให้ทุกวิทยาลัยฯ ได้ดำเนินการปฏิรูปการศึกษาและมุ่งเน้นให้นักศึกษาเป็นศูนย์กลาง ประกอบกับมีนโยบายที่ให้อิสระต่อวิทยาลัยฯ ในการดำเนินการบริหารจัดการภายในองค์กรมีความคล่องตัวมากยิ่งขึ้น ทำให้เอื้อต่อการปรับเปลี่ยนนโยบายและการบริหารภายในองค์กรให้มีความชัดเจน และมีอิสระในการตัดสินใจได้ดีขึ้น ทำให้ล่าสุดผู้บริหารวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี เชียงใหม่ได้มีการประกาศนโยบายให้ชัดเจนขึ้นโดยมุ่งเน้น อยู่ 3 นโยบาย หลัก คือ

1. นโยบายประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อให้มีการดำเนินการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างมีกลไกที่ชัดเจน ในการควบคุมคุณภาพขององค์ประกอบต่างๆที่มีผลต่อคุณภาพการศึกษา ซึ่งจะเป็นหลักประกันได้ว่าบุคลากรสาธารณสุขที่ทางวิทยาลัยได้ผลิตไปนั้นมีคุณภาพ ที่สำคัญมุ่งเน้นที่จะปรับระบบการเรียนการสอน ให้เป็นแบบการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมมากขึ้น ซึ่งนโยบายนี้จะเอื้อต่อระบบการเรียนการสอนให้สร้างบรรยากาศการเรียนรู้ให้ดีขึ้นด้วย โดยสอดคล้องกับองค์ประกอบในด้านนโยบายสุขภาพของนักศึกษา ตามแนวทางของ Ottawa Charter ในการเป็นวิทยาลัยส่งเสริมสุขภาพ

2. นโยบาย 5 ส ซึ่งเป็นกิจกรรมที่มุ่งเน้นการพัฒนาสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ กระตุ้นและส่งเสริมให้บุคลากรในหน่วยงาน รู้จักการดูแลสุขภาพความสะอาด ความเป็นระเบียบเรียบร้อย ให้บริเวณทั้งภายในและภายนอกอาคาร มีความสะอาด สดชื่น สวยงาม และมีความปลอดภัย เป็นการสร้างบรรยากาศขององค์กรที่ดี ตลอดจนเป็นการยกระดับคุณภาพชีวิต ของบุคลากรทุกคน ซึ่งกิจกรรมนี้จะเอื้อต่อระบบการเรียนการสอน ให้สร้างบรรยากาศการเรียนรู้ให้ดีขึ้นด้วย โดยสอดคล้องกับองค์ประกอบในด้านสิ่งแวดล้อมทางกายภาพของวิทยาลัยฯ ตามแนวทางของ Ottawa Charter ในการเป็นวิทยาลัยส่งเสริมสุขภาพ

3. นโยบายส่งเสริมสุขภาพ เป็นนโยบายที่มุ่งเน้นการส่งเสริมสุขภาพของบุคลากร โดยสนับสนุนโครงการตรวจสุขภาพประจำปีสำหรับบุคลากรในหน่วยงาน และนักศึกษา ตลอดจนการป้องกันควบคุมโรคต่างๆ เช่น การควบคุมป้องกันโรคไข้เลือดออก โดยมีแผนดำเนินการร่วมกันกับศูนย์ส่งเสริมสุขภาพ เขต 10 สนับสนุนให้บุคลากรเข้าร่วมในโครงการวิ่ง 999 กิโลเมตรของทางศูนย์ส่งเสริมสุขภาพ เขต 10 และให้โอกาสแก่บุคลากรทุกคนได้ออกกำลังกาย หลังจากเสร็จสิ้นภาระกิจประจำวัน และเข้าร่วมในโครงการต่างๆที่ส่งเสริมสุขภาพ การออกกำลังกายหรือการผ่อนคลายความตึงเครียดจากการทำงานในกิจกรรมของโครงการต่างๆ ที่ทางวิทยาลัยได้จัดให้สำหรับบุคลากรและนักศึกษาโดยเฉพาะ เพื่อเป็นการส่งเสริมสนับสนุนให้บุคลากรและนักศึกษาทุกคน ทำงานหรือเรียนอย่างมีความสุข เพื่อนำไปสู่การพัฒนาพฤติกรรมทางด้านสุขภาพของทุกคน ซึ่งนโยบายนี้จะเอื้อต่อระบบการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตร ให้สร้างบรรยากาศการเรียนรู้และพัฒนาทักษะทางด้านสุขภาพแก่นักศึกษา โดยสอดคล้องกับองค์ประกอบด้านสิ่งแวดล้อมทางสังคมของวิทยาลัยฯ และองค์ประกอบในการพัฒนาทักษะทางด้านสุขภาพ ตลอดจนบริการสุขภาพในวิทยาลัยฯ ตามแนวทางของ Ottawa Charter ในการเป็นวิทยาลัยส่งเสริมสุขภาพอีกด้วยวิเคราะห์ถึงองค์ประกอบตาม Ottawa Charter เพื่อชี้ให้เห็นถึงศักยภาพของวิทยาลัยพยาบาลในด้านปรัชญา นโยบายและระบบบริหารองค์กรนั้น พบว่า ในด้านปรัชญาหลักสูตรและปรัชญาสถาบัน ยังไม่ชัดเจนเกี่ยวกับ

กระบวนการผลิตที่เน้นที่ตัวผู้เรียนให้มีสุขภาพที่ดีทั้งร่างกายและจิตใจเพื่อการสัมฤทธิ์ผลทางการเรียน แต่ได้เน้นบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางและมีจุดคิดที่เน้นในด้านของผลผลิตที่บอกถึงคุณลักษณะของผู้ที่สำเร็จการศึกษาแล้ว จะต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถให้การดูแลผู้ป่วยแบบองค์รวม ส่วนนโยบายมีจุดคิดที่มีการประกาศใช้นโยบายประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อให้มีการดำเนินการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างมีกลไกที่ชัดเจน ในการควบคุมคุณภาพขององค์ประกอบต่างๆ ที่มีผลต่อคุณภาพการศึกษา ซึ่งจะเป็นหลักประกันได้ว่าบุคลากรสาธารณสุขที่ทางวิทยาลัยได้ผลิตไปนั้นมีคุณภาพ ที่สำคัญมุ่งเน้นที่จะปรับระบบการเรียนการสอน ให้เป็นแบบการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมมากขึ้น แต่ในทางปฏิบัติการจัดระบบการเรียนการสอนในวิทยาลัยฯ กำลังอยู่ในระหว่างการปรับการสอนเป็นแบบการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม ถ้าหากทุกวิชาได้มีการผสมผสานให้มีความหลากหลายของการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางตามนโยบายที่กำหนดได้ทั้งหมด จะทำให้บรรยากาศการเรียนการสอนนั้นเอื้อต่อการเรียนรู้ของนักศึกษา ตามองค์ประกอบในด้านสิ่งแวดล้อมทางกายภาพและทางสังคม ทำให้นักศึกษาได้เกิดทักษะในการทำงานเป็นทีม การคิดเป็นทำเป็นและมีความคิดสร้างสรรค์ โดยเฉพาะหลักสูตรทางด้านสุขภาพ วิชาการพยาบาลต่างๆ วิชาสุขภาพ ถ้าได้จัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมให้กับนักศึกษา เพื่อสะท้อนถึงปัญหาสุขภาพของบุคคลและในชุมชน รวมทั้งนักศึกษาสามารถที่นำประสบการณ์นั้นมาดูแลสุขภาพของตนเองได้

สำหรับในด้านระบบบริหารขององค์กรนั้น วิทยาลัยฯ มีศักยภาพที่จะเป็นวิทยาลัยส่งเสริมสุขภาพได้นั้น ระบบบริหารต้องเป็นในลักษณะสัมพันธ์ในแนวนอน (Horizontal relationship) มากกว่าสัมพันธ์ในแนวตั้ง (Vertical relationship) ผลจากการวิจัย สามารถวิเคราะห์ได้ว่าระบบบริหารของ วิทยาลัยฯ นั้นเอื้อต่อการบริหารในแนวนอนแต่ต้องได้รับการแก้ไขในบางจุด ที่ผู้บริหารต้องสร้างความเข้มแข็ง ให้มีการตื่นตัวมีจิตสำนึกของการส่งเสริมสุขภาพให้แก่บุคลากรในองค์กร โดยให้ทุกคนได้มีส่วนร่วมมากที่สุดเพื่อความยั่งยืนของโครงการ ดังนั้น จึงวิเคราะห์ตามแนวทางของ Ottawa Charter ได้ว่า ในด้านนโยบายสุขภาพตามองค์ประกอบที่ 1 นั้น วิทยาลัยฯ มีความพร้อมในด้านนโยบายในบางเรื่อง เช่น นโยบายประกันคุณภาพทางการศึกษา แม้ว่าจะอยู่ในขั้นเริ่มต้นในนโยบายนี้ ที่มุ่งเน้นที่กระบวนการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง มีการจัดตั้งระบบประกันคุณภาพการศึกษา โดยมีการควบคุม กำกับดูแล ตลอดจนส่งเสริมการมีส่วนร่วมเป็นเครือข่ายและการศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษานั้น ยังอยู่ระหว่างการดำเนินการ ส่วนนโยบายส่งเสริมสุขภาพในด้านต่าง ๆ นั้น ได้ส่งเสริมให้มีการบริโภคข้าวกล้อง ผัก และผลไม้ การจัดบริการเครื่องดื่มประเภทน้ำอัดลม บริการเครื่องดื่มที่บำรุงสุขภาพ เมื่อมีการจัดประชุมใน

วิทยาลัยฯ แต่ในด้านอาหารและคุณภาพของอาหารยังมีน้อยเนื่องจากราคาต่อหัวค่อนข้างต่ำ มีระเบียบบังคับของนักศึกษาชัดเจนที่ให้วิทยาลัยฯ เป็นเขตปลอดสารเสพติด มีการส่งเสริมการศึกษา และการออกกำลังกายเพื่อสุขภาพ การส่งเสริมสุขภาพจิตและจิตวิญญาณ ส่วนใหญ่มีเฉพาะของนักศึกษา เช่น จัดโครงการค่ายคุณธรรม สำหรับนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ทุกปีแต่จะมีอาจารย์เข้าร่วมด้วย ประมาณ 2 คน เพื่อช่วยดูแลนักศึกษาถ้าหากเกิดเจ็บป่วยและร่วมปฏิบัติธรรมกับนักศึกษา สำหรับเจ้าหน้าที่บุคลากรในวิทยาลัยฯ ได้มีกิจกรรมนันทนาการภายในวิทยาลัย ส่วนมาตรการในด้านความปลอดภัยส่วนใหญ่ยังเห็นว่าไม่เพียงพอไม่มีรั้วกันเขตชัดเจนและไม่มียามเป็นของตนเอง ในด้านการป้องกันอุบัติเหตุอุบัติภัยควรมีการจัดอบรมอย่างทั่วถึงและมีสัญญาณกริ่ง มีแผนซ้อมอพยพเมื่อประสบเหตุ และความพร้อมในด้าน ปรัชญาหลักสูตร ในด้านกระบวนการผลิต ได้เอื้อในเรื่องบรรยากาศการจัดการเรียนการสอนต้องเอื้ออำนวยต่อการ พัฒนาความคิด วิเคราะห์วิจารณ์ การรวบรวมข้อมูล การศึกษาค้นคว้า การตัดสินใจที่ถูกต้องและรอบคอบ ทักษะการเป็นผู้นำและความรับผิดชอบในการศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอ แต่ยังไม่ได้กล่าวถึงอย่างครอบคลุมถึงในการส่งเสริมสุขภาพของผู้เรียนให้มีสุขภาพที่ดีทั้งร่างกายและจิตใจในกระบวนการผลิต เพื่อให้มีความพร้อมและมีศักยภาพในการเรียนรู้ การดูแลตนเองและสามารถดูแลผู้อื่นได้แบบองค์รวม แต่ปรัชญาได้มีเป้าหมายชัดเจน ในด้านผลผลิตที่มีคุณภาพ เน้นคุณสมบัติของผู้ที่สำเร็จการศึกษาที่สามารถให้การดูแลผู้ป่วยแบบองค์รวมได้ ส่วนระบบการบริหารที่จะเอื้อ ให้มีการดำเนินโครงการเป็น วิทยาลัยส่งเสริมสุขภาพนั้น ส่วนใหญ่ค่อนข้างเอื้อเพราะผู้บริหารมีวิสัยทัศน์ที่ดี มีระบบบริหารที่มีแนวโน้มให้มีแนวราบมากขึ้น เน้นการทำงานเป็นทีม แม้ว่าจะยังติดขัดอยู่กับระบบของราชการบ้างและควรปรับปรุงในการสื่อสารข่าวสารที่ชัดเจน การมอบอำนาจการตัดสินใจให้กับคณะกรรมการในแต่ละเรื่องที่มีมอบหน้าที่ให้ปฏิบัติ

2.ด้าน ระบบการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมหลักสูตร

2.1 ระบบการเรียนการสอน การจัดการกระบวนการเรียนการสอน ปัจจุบัน ทางวิทยาลัยฯ ได้ปรับเป็นหลักสูตรพยาบาลศาสตร์ (4ปี) เนื้อหาวิชาจะมุ่งเน้นเป็นลักษณะวิชาชีพ เรียนทั้งหมด 144 หน่วยกิต ทั้งภาค ทฤษฎีและฝึกภาคปฏิบัติ บนหอผู้ป่วยและในชุมชน มีกิจกรรมเสริมนอกเวลาเรียน โดยจัดตั้งเป็นสโมสรนักศึกษา คั้งชมรมต่างๆ 7 ชมรม เพื่อมีจุดประสงค์ให้นักศึกษาได้ฝึกทักษะชีวิตต่างๆ ในการคิดเป็น ทำเป็น มีความรับผิดชอบ รู้จักการแก้ปัญหาและการทำงานเป็นทีม ปัจจุบัน ตามนโยบายที่เน้นให้ทุกวิทยาลัยฯ จัดการเรียนรู้อย่างมีส่วนร่วม โดยเน้นให้นักศึกษาเป็นศูนย์กลาง

ทางวิทยาลัยกำลังอยู่ในระหว่างการเริ่มใช้ โดยผสมผสานการเรียนแบบมีส่วนร่วมกับแบบเดิมที่มีการบรรยายและค้นคว้าด้วยตนเอง บางวิชาจะมีการฝึกปฏิบัติในห้องทดลอง โดยเฉพาะห้องทดลองสาริการพยาบาลพื้นฐาน ซึ่งมีความจำเป็นมากที่ต้องจัดให้นักศึกษามีโอกาสได้ไปฝึกใช้ด้วยตนเอง และกลุ่มเพื่อน สำหรับห้องทดลองทางวิทยาศาสตร์นั้น บางครั้งเครื่องมือเครื่องใช้อาจไม่เพียงพอในบางครั้งต้องไปใช้ห้องทดลองร่วมกับมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เพราะอาจารย์ในวิชาพื้นฐาน ส่วนใหญ่จะเชิญอาจารย์จาก มหาวิทยาลัย เชียงใหม่มาสอน ข้อมูลที่ได้มาจากการสัมภาษณ์อาจารย์ , การสนทนากลุ่มของนักศึกษา , จากแบบสอบถามที่ถามนักศึกษาทั้งหมด เพื่อความชัดเจนของข้อมูลและจากการสังเกตทั้งแบบมีส่วนร่วมและไม่มีส่วนร่วม โดยแบ่งการเรียนการสอนเป็นการเรียนภาคทฤษฎี และเรียนภาคปฏิบัติ ดังนี้

การเรียนภาคทฤษฎี โดยจำแนกตามกลุ่ม พบว่า กลุ่มอาจารย์ผู้บริหารและอาจารย์พยาบาลประจำการส่วนใหญ่ได้ให้ความเห็นว่า ส่วนใหญ่ยังใช้การสอนแบบบรรยายอยู่ แต่บางวิชาได้เริ่มใช้การสอนแบบผสมผสานร่วมกัน ทั้งแบบบรรยาย และแบบเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม แต่ก็มีบางรายที่ยังใช้การสอนแบบเดิมอยู่โดยการบรรยาย ทั้งที่ทางวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี เชียงใหม่ได้จัดให้มีการอบรม การเรียนการสอนแบบใหม่ โดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางโดยมีการจัดอบรมเป็นระยะ เพื่อให้สามารถได้นำไปใช้จริง แต่การที่อาจารย์แต่ละท่านจะได้นำมาจัด ระบบการเรียนการสอนในวิชาที่ตนรับผิดชอบอยู่นั้น ขึ้นอยู่กับว่าจะนำไปใช้แค่ไหนและอาจารย์มีความเข้าใจในระบบนี้อย่างเพียงพอหรือยัง บางคนคิดว่าจะใช้ได้บางวิชาเท่านั้น ซึ่งขึ้นอยู่กับลักษณะของวิชา ควรนำมาใช้ให้เหมาะสม เพราะการเรียนรู้แบบนี้ถ้าหากทั้งนักศึกษาและอาจารย์เตรียมตัวมาไม่ดี ก็อาจจะทำให้เครียดได้ ปัจจุบันได้นำมาใช้ในหลายวิชาแล้ว จากการสนทนากลุ่มนักศึกษาส่วนมากจะชอบการเรียนแบบนี้ ที่ได้นำมาประยุกต์ใช้ในวิชาพลวัตรกลุ่มและวิชาแนวคิดพื้นฐานและหลักการพยาบาล แต่ต้องการให้ผสมผสานกันทั้งแบบบรรยายและแบบเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมเกือบในทุกวิชา เพราะนักศึกษาชอบมากกว่าแบบเดิมทำให้ไม่เครียดกับการเรียนมากนัก ได้มีโอกาสได้คิดเอง ทำเองและมีส่วนร่วมในการเรียนมากขึ้น อาจารย์ส่วนใหญ่ที่กำลังวางแผนที่จะนำมาใช้ภายในปีสองปีนี้ เพราะบางวิชาในหลักสูตรพยาบาลศาสตร(4ปี) ยังไม่ได้เปิดเรียน ส่วนใหญ่ยังคงเน้นแบบบรรยายอยู่และวางแผนที่จะนำแบบการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม(PL)มาใช้ มีเพียงไม่กี่รายที่ได้นำมาใช้แล้ว พบว่านักศึกษาชอบการเรียนรู้แบบนี้มากเพราะได้มีส่วนร่วมมากขึ้น จากการสนทนากลุ่มพบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ชอบ ทำให้ไม่วุ่นวายแต่บางคนก็ไม่ชอบที่ต้องเขียนรายงานมากๆ มีอาจารย์บางรายต้องการที่จะอบรมเรื่อง PL ซ้ำ เพราะยังขาดความรู้ความเข้าใจที่ยังไม่เพียงพอ ทางวิทยาลัยจึงได้จัดมีการอบรม

ซ้ำอีกสองครั้งรวมทั้งการทำ Port Folio ด้วย การสอนที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนนั้น น่าจะให้นักศึกษาได้มีส่วนร่วมมากที่สุด แต่มีบางรายที่คิดว่าน่าจะผสมผสานกันในบางเนื้อหา อาจารย์ควรสนับสนุน ให้นักศึกษาได้ใช้ห้องสมุด การสืบค้นข้อมูลทาง Internet ให้มากขึ้น เพื่อจัดให้ผสมผสานกัน ซึ่งมีบางวิชาที่ต้องใช้การท่องจำและระบบ PL อาจใช้ได้ไม่ดี ดังนั้น ระบบการเรียนรู้ ควรเป็นรูปแบบที่หลากหลายให้เหมาะสมกับเนื้อหาวิชา ส่วนวิชาสุขศึกษาที่มุ่งเน้นทางด้านสุขภาพนั้น ได้ผสมผสานบูรณาการเข้าไปในวิชาที่เกี่ยวข้องแล้ว และอาจารย์ผู้บริหารส่วนใหญ่เห็นว่าการเรียนที่จะทำให้มีบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ นั้น ยังก้ำกึ่งกันระหว่างการนำมาใช้แบบผสมผสาน ซึ่งแล้วแต่วัตถุประสงค์และเนื้อหาวิชานั้นๆกับการใช้การเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมทั้งหมดนั้น ควรใช้กับวิชาที่เน้นในด้านสังคม วัฒนธรรม น่าจะเหมาะกว่าหรือการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน (PBL) นั้นควรนำไปใช้บนหอผู้ป่วยมากกว่า

สำหรับกลุ่มนักศึกษา จากการสนทนากลุ่มและการตอบแบบคำถามของนักศึกษา ในด้านการเรียนภาคทฤษฎี พบว่า เนื้อหาที่เรียนมีมากเกินไปไม่สมดุลกับเวลา ทำให้นักศึกษาเครียดมาก บางวิชาเรียนหนักมากเป็นวิชาที่ยาก และอาจารย์ส่วนใหญ่จะเน้นการสอนแบบบรรยายโดยเฉพาะวิชาพื้นฐาน บางครั้งอาจารย์ก็ให้นักศึกษาค้นเนื้อหาเพิ่มเติม ทำให้กระตุ้นนักศึกษารับผิดชอบตนเองมากขึ้น นักศึกษาส่วนใหญ่ต้องการเรียนแบบการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมร่วมกับการเรียนแบบบรรยายเป็นการเรียนแบบผสมผสานในทุกวิชา ให้เหมาะสมกับหัวข้อและเนื้อหาของแต่ละวิชามากกว่าการเรียนแบบการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมในทุกวิชา จากการสังเกตในวิชาที่นำการเรียนการสอนแบบมีส่วนร่วมมาใช้นั้น พบว่า นักศึกษาชอบและสนุกในการเรียนรู้ นักศึกษาสามารถที่จะวิเคราะห์แยกแยะ ในเนื้อหาวิชานั้นๆรวมทั้งการค้นคว้าเพิ่มเติม แต่ในบางหัวข้อที่ต้องอาศัยทักษะและเทคนิคทางด้านวิชาชีพ การนำระบบการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมมาใช้ยังไม่ได้ผลเท่าที่ควรเพราะนักศึกษายังไม่มีประสบการณ์เดิมและไม่มีทักษะในทางวิชาชีพ จึงควรจัดให้ผู้ที่มีทักษะในวิชาชีพ คอยชี้แนะให้อย่างใกล้ชิดในแต่ละกลุ่มมากกว่า หรือควรจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่ง่ายๆ ไม่ซับซ้อนเพื่อเป็นการปูพื้นฐานความเข้าใจแก่นักศึกษาก่อนที่จะไปถึงกิจกรรม ที่ยากมีความซับซ้อนขึ้น

การเรียนภาคปฏิบัติ ข้อมูลได้จากการสนทนากลุ่มของนักศึกษาและแบบสอบถาม โดยเฉพาะนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตร์ ระดับชั้น และแหล่งฝึก ทั้ง 27 แห่ง ข้อมูลส่วนนี้ได้จากการสนทนากลุ่มของนักศึกษาและแบบสอบถามนักศึกษาทั้งหมด การสัมภาษณ์อาจารย์ และผู้บริหาร การใช้แบบสอบถามกับหัวหน้าพยาบาล พยาบาลประจำการที่ทำหน้าที่เป็นครูคลินิกหรือพยาบาลพี่

เลี้ยง แพทย์พี่เลี้ยง และหัวหน้าสถานือนามัย ที่เป็นแหล่งฝึกปฏิบัติงานของนักศึกษา โดยจำแนกตามกลุ่ม พบว่า

กลุ่มอาจารย์ผู้บริหาร ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่า ในการส่งนักศึกษาขึ้นฝึกปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วยนั้น มีจำนวนนักศึกษากลุ่มใหญ่เกินไป ทำให้อาจารย์ดูแลนักศึกษาได้ไม่ทั่วถึง ตลอดจนระยะเวลาที่ฝึกสั้นเกินไป (นักศึกษาในหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตรระดับต้น) อาจทำให้นักศึกษาได้รับประสบการณ์ไม่เพียงพอ โดยเฉพาะในแหล่งฝึกบางแห่ง จำนวนนักศึกษามีมากกว่าผู้รับบริการ บางส่วนเห็นว่ามีปัญหาเกี่ยวกับ ความพร้อมของแหล่งฝึกเจ้าหน้าที่แหล่งฝึกบางคนยังไม่เข้าใจ เกี่ยวกับหลักสูตรการเรียนการสอน จึงไม่ให้ความร่วมมือเท่าที่ควร ตลอดจนการประสานงานร่วมมือกันระหว่างสถาบันและแหล่งฝึกในการแก้ปัญหาที่พบนั้น อาจารย์ที่มีหน้าที่รับผิดชอบต้องทำหน้าที่ในการประสานแผนการฝึกปฏิบัติงานของนักศึกษา กับอาจารย์พี่เลี้ยงในแหล่งฝึก เพื่อให้มีความเข้าใจที่ตรงกันและจะต้องจัดทีมอาจารย์เพื่อนิเทศการปฏิบัติงานของอาจารย์นิเทศ บนหอผู้ป่วยอีกชั้นหนึ่งเพื่อจะได้ช่วยแก้ปัญหา ที่อาจเกิดขึ้นได้อย่างทันท่วงที บางรายเห็นว่าแหล่งฝึกบางแห่งไม่มีสัดส่วนที่อยู่ของอาจารย์อย่างชัดเจน ควรจัดที่พักให้กับอาจารย์เพื่อให้นักศึกษาได้มาส่งงานได้ตามจุดนัดพบ เช่น ร.พ. สวนปรุง เนื่องจากมีอาจารย์เพียงท่านเดียวที่รับผิดชอบและไม่มีอาจารย์นิเทศประจำในแต่ละหอผู้ป่วย

ในแหล่งฝึกบางแห่งมีปัญหาเรื่องการประสานงาน อาจารย์นิเทศที่ประจำที่หอผู้ป่วยนั้น จะช่วยประสานงานให้ทางหัวหน้าตึก และชี้แจงต่อเจ้าหน้าที่ประจำที่รับทราบนโยบาย เพื่อที่สามารถให้การปฐมนิเทศและให้คำแนะนำเพิ่มเติมแก่นักศึกษาในหอผู้ป่วยได้ถูกต้อง สำหรับอาจารย์นิเทศประจำหอผู้ป่วยนั้น จะให้ความรู้เพิ่มเติมแก่นักศึกษา เพื่อปรับแผนการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับสถานการณ์และข้อจำกัดที่มีอยู่ ซึ่งในการฝึกภาคปฏิบัติของนักศึกษาที่ฝึกปฏิบัติในบางแหล่งฝึก ที่มีข้อจำกัดของจำนวนเจ้าหน้าที่ประจำการในแต่ละแห่ง และปริมาณของผู้รับบริการที่มีจำนวนมาก ทำให้ต้องปรับให้สอดคล้องกันด้วย ในบางแหล่งฝึกทางเจ้าหน้าที่ให้ความร่วมมือดีมาก ซึ่งบางครั้งขึ้นอยู่กับสัมพันธภาพส่วนตัว ระหว่างอาจารย์นิเทศประจำ กับเจ้าหน้าที่ที่ประจำในหอผู้ป่วยนั้นด้วย แต่ก็มีปัญหาที่มีอาจารย์บางรายที่ไม่ลงลึกในการฝึกภาคปฏิบัติ และปล่อยให้มีปัญหาข้อขัดแย้งที่ไม่ได้มีโอกาสทำความเข้าใจร่วมกัน

กลุ่มอาจารย์ประจำการ ส่วนใหญ่อาจารย์กลุ่มนี้จะขึ้นนิเทศนักศึกษาเกือบทุกคนให้ความเห็นว่า มักพบปัญหาของแหล่งฝึกบางแห่งที่ไม่ค่อยให้ความร่วมมือ เจ้าหน้าที่พยาบาลบางคนไม่ชอบสอนนักศึกษา บางครั้งจะทำเองโดยไม่ให้นักศึกษา มีโอกาสฝึกปฏิบัติ เพราะเจ้าหน้าที่บางคนอาจจะ

ไม่เข้าใจวัตถุประสงค์ของการฝึกงานของนักศึกษา จึงมุ่งใช้งานนักศึกษามากกว่าการให้ความรู้ ประกอบกับจำนวนนักศึกษาที่มากเกินไป มีอาจารย์นิเทศน้อยทำให้ดูแลได้ไม่ทั่วถึง ในการฝึกปฏิบัติ ในวิชาสัตวศาสตร์(ห้องคลอด) มีปัญหาที่เทคนิคการปฏิบัติของแต่ละคน มีความแตกต่างกันทำให้นักศึกษาสับสน และเจ้าหน้าที่บางคนไม่ให้ความรู้แก่นักศึกษาเท่าที่ควร บางครั้งจะดูว่านักศึกษาให้เสียกำลังใจ ส่วนบางแห่งมีปัญหาสัมพันธภาพของเจ้าหน้าที่บางคนที่มีเอกลักษณ์ส่วนตัวที่ไม่อาจแก้ไขได้ สำหรับในการแก้ปัญหาที่ผ่านมาจากอาจารย์นิเทศ ได้ขอร้องให้ทางหัวหน้าศึกษช่วยปรับความเข้าใจของเจ้าหน้าที่ในตึกนั้น และได้มีส่วนร่วมในการนิเทศนักศึกษา ส่วนอาจารย์แก้ปัญหาด้วยการนำเสนอในที่ประชุมอาจารย์ เพื่อให้ผู้บริหารสูงสุดรับทราบปัญหาเพื่อหาแนวทางแก้ไขปัญหาดต่อไป

ในด้านความร่วมมือของเจ้าหน้าที่ในแหล่งฝึก ส่วนใหญ่แล้วได้ให้ความร่วมมือดี ที่มีปัญหาเป็นเพียงบางแห่งเท่านั้น สำหรับในการฝึกภาคปฏิบัติในชุมชน เจ้าหน้าที่ในแหล่งฝึกให้ความร่วมมือดีในทุกแห่งแต่ละระยะของการฝึกในแต่ละแห่งตึกมาก (สำหรับการฝึกปฏิบัติงานของนักศึกษาพยาบาลระดับต้น) ส่วนผู้นำชุมชนก็ให้ความร่วมมือดี และสัมพันธภาพของนักศึกษากับชุมชนนั้น ดีมาก แต่ก็มีบางแหล่งฝึกที่มีตัวอย่างที่ไม่เหมาะสม ทำให้นักศึกษาได้รับทัศนคติและรูปแบบการทำงานที่ไม่ถูกต้องจากชุมชนได้ เมื่ออาจารย์นิเทศได้ทราบปัญหาจะแก้ปัญหา โดยการสัมมนาหลังการเสร็จสิ้นการฝึกภาคปฏิบัติ เพื่อให้ทุกคนได้มีความเข้าใจตรงกัน

กลุ่มนักศึกษา จากการสนทนากลุ่มและการตอบคำถามของนักศึกษา พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่มีความรู้สึกสับสนที่การปฏิบัติทั้งทางภาคทฤษฎี และภาคปฏิบัติแตกต่างกัน อาจารย์บางรายมีเทคนิคและปฏิบัติแตกต่างกัน บางรายเน้นให้ถูกต้องตามหลักการเท่านั้น แต่บางรายจะเข้มงวดมาก ถ้าหากไม่ทำตาม อาจารย์จะดูทำให้นักศึกษารู้สึกสับสน เช่น การทำคลอด ในชั้นเรียนได้เรียนแต่ทฤษฎีไม่ได้ฝึกทดลองก่อน พอขึ้นฝึกบนหอผู้ป่วยทำให้นักศึกษามีความลำบากใจเพราะขาดประสบการณ์ในการฝึกปฏิบัติในวิชาสัตวศาสตร์ มีอาจารย์นิเทศบางท่านชอบดูว่าและตักนักศึกษาต่อหน้าคนไข้ทั้งที่บางครั้งเป็นเรื่องที่ไม่สำคัญนัก ทำให้สัมพันธภาพระหว่างอาจารย์และนักศึกษาไม่ค่อยดี ส่งผลให้นักศึกษาขาดความมั่นใจ ในการฝึกปฏิบัติงานของนักศึกษามีระยะเวลาในการฝึกที่สั้นเกินไปทำให้ได้รับความรู้และประสบการณ์น้อย ควรฝึกให้นานกว่านี้โดยเฉพาะการฝึกปฏิบัติภาคอนามัยชุมชน เพราะเมื่อนักศึกษาไปฝึกที่ชุมชนทำอะไรไม่ค่อยเป็น เพราะทฤษฎีไม่ค่อยแม่น ควรปรับปรุงด้านการเรียนการสอนให้เจาะลึกมากขึ้น ส่วนการฝึกปฏิบัติงานที่โรงพยาบาลนครพิงค์มีปัญหาเกี่ยวกับสัมพันธภาพกับเจ้าหน้าที่ในบางหอผู้ป่วย มีพี่พยาบาลบางคนชอบแย่งน้องทำงาน

ทำให้นักศึกษาได้รับประสบการณ์ไม่เพียงพอ แต่ก็มีรุ่นพี่ที่เป็นศิษย์เก่าที่ช่วยสอนงานให้น้อง บางครั้งในการจัดกลุ่ม อภิปรายกลุ่มย่อยในการฝึกภาคปฏิบัติ จะได้รับความรู้ไม่เท่ากัน นักศึกษาต้องการให้แจกเอกสารให้ครบทุกกลุ่ม

กลุ่มอาจารย์ในแหล่งฝึก ในแหล่งฝึกส่วนใหญ่ยินดีที่จะให้ความร่วมมือในการฝึกภาคปฏิบัติ โดยปรับการสอนให้นแก่นักศึกษาเป็นศูนย์กลาง สนับสนุนรูปแบบการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม เพื่อให้มีบรรยากาศในการฝึกภาคปฏิบัติ ให้เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักศึกษา สำหรับปัญหาในการฝึกปฏิบัติงานของนักศึกษานั้น ทางแหล่งฝึกต้องการปรับรูปแบบ วิธีการเรียนรู้ให้เหมาะสมที่จะให้นักศึกษาเกิดทักษะและประสบการณ์ทางด้านสุขภาพ โดยเน้นการเพิ่มเติมในด้านความรู้ และปลูกฝังทัศนคติของการส่งเสริมสุขภาพ ทั้งในด้านทฤษฎีและการฝึกภาคปฏิบัติ นักศึกษาต้องมีความพร้อมด้านความรู้ การเตรียมตัวที่ดี สามารถนำความรู้มาประยุกต์ใช้ได้เหมาะสม ในการฝึกบนหอผู้ป่วยฝ่ายภายในนั้น ควรให้นักศึกษาได้เลือกหัวข้อเรื่องในการศึกษาบนหอผู้ป่วยด้วยตนเองและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันภายในกลุ่ม อาจารย์ควรเป็นเพียงผู้สังเกตการณ์ และเป็นผู้ชี้แนะเท่านั้น อาจารย์ที่นิเทศนักศึกษา ควรเป็นผู้ที่มีวุฒิและทักษะประสบการณ์อย่างดีในการฝึกเรื่องนั้นในแต่ละหอผู้ป่วย อีกปัญหาคือเมื่อนักศึกษาขึ้นฝึกงานบนหอผู้ป่วย มักจะเครียดไม่กล้า กลัวการฝึกงานมาก โดยเฉพาะในห้องคลอด ควรเพิ่มความระมัดระวังในเรื่องอันตรายที่อาจเกิดขึ้นเพื่อความปลอดภัย ควรเน้นหลักการ Universal Precaution ให้มากที่สุด ที่สำคัญควรกระตุ้นให้นักศึกษามีจิตสำนึกและความรับผิดชอบในวิชาชีพมากขึ้น ผู้สอนต้องมีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล มีความรู้และทัศนคติที่ดี เป็นตัวอย่างทางด้านสุขภาพ ต่อครอบครัวและประชาชนโดยทั่วไป ควรเน้นฝึกทักษะทางการเรียน การพูด การปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อม เพื่อที่จะให้นักศึกษามีวุฒิภาวะทางอารมณ์ การปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อม ทำให้สามารถปรับตัวได้ และสามารถอยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างมีความสุขดี ในด้านการสอนทางด้านสุขภาพโดยใช้วิธีการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมนั้น เพื่อให้นักศึกษา ได้เกิดทักษะและประสบการณ์ ในด้านการมีส่วนร่วมในการดูแลผู้ป่วยบนหอผู้ป่วย ควรมีระยะเวลาที่เหมาะสมไม่น้อยเกินไป ที่ผ่านมานักศึกษาส่วนใหญ่มักจะทำงานเพื่อส่งอาจารย์ ทำให้ขาดโอกาสในการเรียนรู้ ในประสบการณ์อื่นๆ ควรที่จะปรับรูปแบบและต้องการแก้ไขในแหล่งฝึกฝ่ายจิตเวช โรงพยาบาลสวนปรุง ในด้านการประสานงานระหว่างวิทยาลัยกับแหล่งฝึก ส่วนใหญ่ยังเห็นว่าไม่เพียงพอ ต้องการให้ปรับปรุง เพื่อที่จะได้เข้าใจในจุดประสงค์ร่วมกันระหว่างอาจารย์จากทางวิทยาลัยพยาบาลและครูคลินิกในแหล่งฝึกตลอดจนพยาบาลประจำการหรือบุคลากรในทีมสุขภาพและ แหล่งฝึกมีความ

พร้อมที่จะให้ความร่วมมือ กับทางวิทยาลัยฯเมื่อดำเนินการเป็นวิทยาลัยส่งเสริมสุขภาพทุกแห่ง ล่าสุดในเดือนเมษายน 2542 ได้มีการสัมมนาพัฒนาหลักสูตรร่วมกัน ระหว่างวิทยาลัยฯและแหล่งฝึก

สรุป ในด้านระบบการเรียนการสอน ในด้านนี้ที่สอดคล้องกับการดำเนินโครงการวิทยาลัยส่งเสริมสุขภาพนั้น ในระบบการเรียนการสอนต้องเอื้อต่อการเรียนรู้ของนักศึกษา เน้นให้นักศึกษาเป็นศูนย์กลาง การสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ มีสัมพันธภาพที่ดีของบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาของนักศึกษา ผลจากการวิจัยพบว่า ระบบการเรียนการสอนของวิทยาลัยฯในภาคทฤษฎี ส่วนใหญ่ยังเน้นผู้สอนมากกว่าผู้เรียน และมีการนำการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมมาใช้ในบางวิชา แต่มีแนวโน้มที่จะใช้การสอนแบบมีส่วนร่วมในทุกวิชา เพราะระบบการเรียนการสอนแบบมีส่วนร่วมนี้ นักศึกษาส่วนใหญ่ชอบ ต้องการให้มีการผสมผสานในทุกวิชาที่เรียนตามแต่หัวข้อ และเนื้อหาในแต่ละวิชานั้นๆ ปัญหาที่พบอยู่คือเนื้อหาวิชามีมากไม่สมดุลกับชั่วโมงเรียน ทำให้นักศึกษารับภาระที่หนักส่วนการเรียนในภาคปฏิบัตินั้นพบว่า จำนวนนักศึกษามีมากเกินไปอาจารย์ที่ติดตามนิเทศดูแลได้ไม่ทั่วถึง อาจารย์มีเทคนิคที่ต่างกันทำให้นักศึกษาสับสน ประกอบกับระยะเวลาฝึกที่สั้นเกินไป ทำให้นักศึกษาไม่ได้รับประสบการณ์เท่าที่ควร โดยเฉพาะการฝึกในชุมชน มีปัญหาความไม่เข้าใจวัตถุประสงค์ของการฝึกปฏิบัติงาน บางแห่งการประสานงานและสัมพันธภาพระหว่างวิทยาลัยฯและแหล่งฝึกยังต้องได้รับการแก้ไขให้มีความเข้าใจที่ตรงกันเสียก่อน การปฏิรูปการศึกษาของวิทยาลัยฯจะทำให้สอดคล้องกันกับโครงการส่งเสริมสุขภาพในวิทยาลัยฯเป็นอย่างมาก ตามองค์ประกอบของ Ottawa Charter ในด้านนโยบายสุขภาพ การสร้างสิ่งแวดล้อมทางสังคมระหว่างอาจารย์และผู้ที่เกี่ยวข้องกับนักศึกษา สัมพันธภาพระหว่างวิทยาลัยฯกับชุมชน ในการฝึกภาคปฏิบัติของนักศึกษา ควรเน้นการมีส่วนร่วมของชุมชนให้มากขึ้น

2.2 ด้านกิจกรรมเสริมหลักสูตร

ในงานกิจกรรมนักศึกษานั้น ได้จัดตั้งเป็นแบบสโมสรนักศึกษาโดยมีอาจารย์ที่ปรึกษาของแต่ละชมรม ถ้าหากมีปัญหาที่นักศึกษาบางคนไม่มีส่วนร่วมเท่าที่ควร อาจารย์จะต้องคอยกระตุ้น ส่งเสริมโดยแจกวุฒิบัตรหรือรางวัลเมื่อสำเร็จการศึกษา กิจกรรมต่างๆเหล่านี้ได้ส่งผลดีให้กับนักศึกษา ในการฝึกทักษะและประสบการณ์ในด้านต่างๆโดยตรง ข้อมูลส่วนนี้ได้จากการสนทนากลุ่มของนักศึกษาและแบบสอบถามนักศึกษาทั้งหมด การสัมภาษณ์อาจารย์และผู้บริหารและการสังเกตแบบมีส่วนร่วมของผู้วิจัย โดยจำแนกตามกลุ่ม พบว่า

กลุ่มอาจารย์ผู้บริหาร อาจารย์ส่วนใหญ่เกือบทุกคนที่เป็นที่ปรึกษาชมรมแก่นักศึกษา ยกเว้น ผู้บริหารสูงสุดเท่านั้น อาจารย์ส่วนใหญ่ให้ความเห็นว่านักศึกษาไม่ค่อยเข้ามาปรึกษา นอกจากอาจารย์บางรายที่เป็นอาจารย์ประจำชั้น หรือเป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ซึ่งอาจารย์ที่ปรึกษาจะได้ดูแลนักศึกษาทั้งสองชั้นปี ประมาณ 9-10 คน จะเรียกพบ เมื่อรับเกรดผลการเรียน หรือถ้าหากมีปัญหา ส่วนใหญ่เป็นปัญหาส่วนตัวหรือความเป็นอยู่ในหอพัก เรื่องการเรียน การที่นักศึกษาไม่ค่อยเข้าหาอาจารย์ที่ปรึกษา อาจเป็นเพราะอาจารย์แต่ละท่านมีภาระกิจมาก เวลาที่สะดวกจะให้นักศึกษาเข้าพบ จะมีเวลาที่แตกต่างกัน บางรายสะดวกให้นักศึกษาเข้าพบในช่วงเที่ยง บางรายสะดวกในช่วงเย็น หรือเป็นช่วงระยะที่ว่างจากงานสอน ส่วนอาจารย์ที่อยู่ในทีมแนะแนวจะเปิดโอกาสให้นักศึกษาเข้าพบได้ตลอดเวลาแต่บางครั้งนักศึกษามักจะพบแบบบังเอิญมากกว่า เมื่อนักศึกษามีปัญหาก็สามารถสอบถามได้ มีอาจารย์บางรายจะนัดพบในช่วงเที่ยงครึ่งของทุกวันศุกร์ของแต่ละสัปดาห์ โดยเฉพาะนักศึกษาปีที่ 1 ในช่วงเทอมแรกของการปรับตัว แต่ก็ยังมีบางรายที่นัดพบในวันพิเศษต่างๆ เพื่อมอบของที่ระลึก หรือเป็นในช่วงรับเกรดที่อาจารย์ได้มีโอกาสสอบถามปัญหา ในการมีส่วนร่วมของอาจารย์กับนักศึกษา ในกิจกรรมเสริมหลักสูตรส่วนใหญ่ ที่มีส่วนร่วมในกิจกรรมของนักศึกษาเพราะได้มีหน้าที่ในการได้รับการแต่งตั้งในรูปของคณะกรรมการ แต่สำหรับผู้ที่ไม่มีหน้าที่ในการเกี่ยวข้องก็จะไม่เข้าร่วมด้วย

จากการสังเกตพบว่า ในการเตรียมงานกิจกรรมทุกครั้ง ผู้บริหารสูงสุดจะมานั่งอยู่ใกล้ๆ และเมื่อมีกิจกรรมมักจะอยู่ร่วมจนกระทั่งงานเลิกเสมอ เกือบทุกรายได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมต่างๆ ที่เสริมหลักสูตรให้กับนักศึกษาว่าดีทำให้ทุกคนได้มีส่วนร่วม ซึ่งเป็นการสร้างสัมพันธภาพที่ดีระหว่างอาจารย์และนักศึกษาและคาดหวังว่าน่าจะทำให้มีต่อเนื่องทุกปี โดยเฉพาะงานลอยกระทงควรจะไปเข้าร่วมในวันลอยกระทงใหญ่บ้าง เพื่อเป็นการช่วยประชาสัมพันธ์วิทยาลัยฯ แต่มีอาจารย์บางท่านให้ความคิดเห็นที่น่าจะให้นักศึกษาได้มีความคิดสร้างสรรค์ด้วยตนเองโดยที่อาจารย์ไม่ต้องช่วยเหลือและให้โอกาสได้พบปะเพื่อนต่างสถาบันด้วย บางรายมีความคิดเห็นว่าทุกกิจกรรมที่ผ่านมาน่าจะมีการประเมินผลด้วย คาดหวังว่าจะมีการวางแผนล่วงหน้าในแต่ละกิจกรรมเพื่อไม่ให้เกิดการผิดพลาดในการเตรียมความพร้อม

กลุ่มอาจารย์ประจำการ ความรับผิดชอบในการดูแลเป็นที่ปรึกษาให้กับนักศึกษาเหมือนกับอาจารย์ผู้บริหาร ซึ่งอาจารย์ส่วนใหญ่จะมีนักศึกษาเข้าพบบ่อย ส่วนใหญ่ปรึกษาในเรื่องสุขภาพ การเรียน ปัญหาเศรษฐกิจเพื่อปรึกษาการขอรับทุนการศึกษา อาจารย์บางรายให้โอกาสนักศึกษาเข้าพบได้ในช่วงเย็นหรือในช่วงที่นักศึกษามีชั่วโมงว่าง แต่นักศึกษาจะมาปรึกษาด้วย ถ้าเป็นอาจารย์

ประจำชั้น แม้นักศึกษาไม่ได้อยู่ในความดูแลหรืออาจารย์ที่มีหน้าที่ต้องเกี่ยวข้องกับนักศึกษา เช่น อาจารย์แนะแนว ในด้านการมีส่วนร่วมกับการกิจกรรมเสริมหลักสูตรของนักศึกษา มีความเห็นส่วนใหญ่ คล้ายกับกลุ่มอาจารย์ผู้บริหารซึ่งทุกคนมีหน้าที่อยู่ในคณะกรรมการดำเนินการอยู่แล้ว แต่มีบางรายมีความสามารถทางด้านการกิจกรรมอยู่แล้วจะเป็นผู้ที่มีส่วนร่วมด้วยดีตลอด และช่วยอย่างเต็มความสามารถ บางรายมีความคิดเห็นว่าการที่นักศึกษาได้ทำกิจกรรมต่างๆ ทำให้ส่งเสริมให้นักศึกษาได้มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ได้มีโอกาสมีส่วนร่วมทั้งกับสังคมและรู้จักการทำงานเป็นทีมมากขึ้น อาจารย์บางรายคาดหวังว่างานกิจกรรมต่างๆ ที่สำเร็จลุล่วงไปด้วยดีนั้นเพราะว่าทุกฝ่ายได้ให้ความร่วมมือกัน แต่อยากให้นักศึกษาได้ตัดสินใจเองและมีความรับผิดชอบมากขึ้น โดยเฉพาะในงานกีฬาและอาจารย์บางรายให้ข้อคิดเห็นว่สำหรับงานกีฬานั้นควรจัดทุกปีอาจเป็นรูปแบบกีฬาสี ทั้งที่จัดในวิทยาลัยหรือระหว่างสถาบัน โดยที่อาจไม่ต้องมีการแข่งขัน เพื่อเสริมสร้างสัมพันธภาพระหว่างนักศึกษาต่างสถาบันและเป็นการพัฒนาดนเองของวิทยาลัยให้ดีขึ้นในด้านสุขภาพ

กลุ่มนักศึกษา กิจกรรมเสริมหลักสูตรในสโมสรนักศึกษานั้น ทางฝ่ายกิจการนักศึกษาได้จัดตั้งให้มีชมรมต่างๆ อยู่ 7 ชมรม คือ ชมรมกีฬา ชมรมคอมพิวเตอร์ ชมรมวิชาการ ชมรมพุทธศาสตร์ ชมรมอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ชมรมดนตรีและการแสดงและมีการจัดตั้งเพิ่มขึ้นอีก 1 ชมรม ที่เน้นให้เห็นความสำคัญของวิถีชีวิตและภูมิปัญญาไทย ที่ชื่อว่า ชมรมวิถีไทย ในแต่ละชมรมจะมีอาจารย์ที่ปรึกษาของชมรมเป็นที่ปรึกษาให้กับนักศึกษาอยู่ทุกชมรม ในการดำเนินงานแต่ละชมรมเท่าที่ผ่านมาได้ประโยชน์ พบปัญหาอุปสรรคและดำเนินกิจกรรมต่างๆ ดังนี้

ชมรม กีฬา มีอาจารย์ที่ปรึกษากำนวน 4 ท่าน ทุกปีจะมีการจัดการแข่งขันกีฬาสัมพันธ์ระหว่างวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ทั้ง 9 สถาบันในเขตภาคเหนือและยังได้ส่งเสริมการเล่นกีฬาในยามว่างให้กับนักศึกษา เพื่อส่งเสริมให้นักศึกษาได้ออกกำลังกายรวมทั้งให้นักศึกษาได้มีส่วนร่วมในงานกีฬาต่างๆ ของสาธารณสุขจังหวัด หรืองานกีฬาของศูนย์ส่งเสริมสุขภาพ เขต 10 เท่าที่ผ่านมาจากการสัมภาษณ์อาจารย์และผู้บริหาร พบว่า มีปัญหาในด้านอุปกรณ์ที่ไม่พอเพียง ในช่วงการฝึกซ้อม สนามที่ใช้ในการฝึกซ้อม นักศึกษาบางคนไม่ค่อยชอบออกกำลังกาย โดยอ้างว่าเรียนหนัก ทำงานเหนื่อยมากเพลีย ต้องทำรายงานจากการขึ้นฝึกปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วยมาก จนไม่มีเวลาในการออกกำลังกาย แม้แต่ระยะเวลาในการฝึกซ้อมก่อนการแข่งขันก็มีน้อยมาก ไม่มีความสะดวกในการใช้สนามกีฬาร่วมกับศูนย์ส่งเสริมสุขภาพ มีอาจารย์บางท่านได้เสนอให้ประสานงานกับศูนย์ส่งเสริมสุขภาพเขต 10 เพื่อขอกำหนดระยะเวลาที่จะให้นักศึกษาได้ไปใช้สนามกีฬาเพื่อฝึกซ้อม

จากการสนทนากลุ่มและการสอบถามนักศึกษานั้น พบว่า มีปัญหาด้านสถานที่ อุปกรณ์ กีฬาที่ไม่ค่อยพร้อม ไม่มีโค้ชนักกีฬาและไม่ค่อยมีงบประมาณสนับสนุนอย่างเต็มที่ ส่วนในด้านการฝึกซ้อมนั้นไม่ค่อยมีเวลาฝึกซ้อมเท่าที่ควร นักศึกษามีปัญหาแตกแยกความสามัคคีกันก่อนการฝึกซ้อมระหว่างรุ่นพี่รุ่นน้อง จึงแบ่งงานกันทำ ส่วนใหญ่ให้รุ่นพี่เป็นนักกีฬาและรุ่นน้องเป็นกองเชียร์

จากการสังเกต เมื่อมีการจัดการแข่งขันกีฬาสัมพันธ์ เอื้องคำเกม ที่จังหวัด พะเยา เมื่อวันที่ 13-15 พฤศจิกายน 2541 นั้น ในการเตรียมความพร้อมของนักศึกษายังไม่ดีเท่าที่ควรเนื่องจากระยะเวลาการฝึกซ้อมที่มีจำกัด เรียงหนัก และมีประเด็นการจัดแข่งระหว่างรุ่น แต่เกือบทุกคนมีส่วนร่วม ในการดำเนินงานครั้งนี้เป็นอย่างดี มีการเตรียมพร้อมที่จะเก็บข้อมูล เพื่อเตรียมตัวในการเป็นเจ้าภาพในปีต่อไป จากการสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการในนักศึกษามารายให้แจ้งคิดว่า การที่ทั้งสองรุ่นมีส่วนร่วมในการกีฬานี้ จะทำให้เกิดความสามัคคีให้เกิดขึ้นลดข้อขัดแย้งที่ผ่านมา น่าจะคิดว่าดีกว่าการที่จะได้รางวัล สังเกตว่ากลุ่มที่แข่งขันส่วนใหญ่เป็นรุ่นพี่ ส่วนกลุ่มที่เชียร์และอำนวยความสะดวกในสนามเป็นรุ่นน้อง แต่ในระหว่างการแข่งขันทั้งสองรุ่นจะร่วมกันเชียร์อย่างเต็มที่ และเริ่มเกาะกลุ่มกัน ในด้านอาจารย์ทุกคนที่มีส่วนร่วมในการจัดการแข่งขันในครั้งนี้ ให้ความร่วมมือและช่วยกันทำงานได้ดี แต่มีบางคนที่เป็นผู้ที่อำนวยความสะดวกให้กับกลุ่มนักศึกษา ช่วยจัดการในเรื่องต่างๆและมักจะอยู่รวมกลุ่มกับนักศึกษา สำหรับผู้บริหารให้ความสนใจและมีส่วนร่วมตลอดจนเสร็จสิ้นการแข่งขัน เมื่อกลับจากงานกีฬาก็เริ่มจัดเตรียมสถานที่และเตรียมความพร้อมสำหรับการแข่งขันครั้งต่อไปที่จะได้เป็นเจ้าภาพ

ชมรมดนตรีและการแสดง จากการสัมภาษณ์อาจารย์ที่ปรึกษาชมรม พบว่า นักศึกษากำลังอยู่ในช่วงของการฝึกซ้อมทั้งดนตรีไทยและสากล การดำเนินงานยังไม่ได้จัดออกมาอย่างชัดเจน อุปกรณ์บางอย่างยังไม่ค่อยพร้อม แต่ก็ได้เข้าร่วมแสดงดนตรีในกิจกรรมต่างๆของวิทยาลัยฯ ได้ มีส่วนร่วมกับงานวันสำคัญกับหน่วยงานอื่นบ้าง กิจกรรมนี้ส่งผลดีต่อนักศึกษาในด้านจิตใจทำให้คลายเครียดได้ ทำให้กล้าแสดงออก มีความมั่นใจในตนเอง สามารถทำงานเป็นทีมได้ ควรปรับปรุงให้มีครูคนตรีมาสอนให้กับนักศึกษาทุกเย็น จากการสนทนากลุ่มนักศึกษาพบว่า สอดคล้องกับอาจารย์ควรมีอาจารย์มาฝึกสอนทั้งดนตรีไทยและสากล จากการสังเกต พบว่า นักศึกษาที่เล่นดนตรีส่วนใหญ่เป็นนักศึกษาชายมากกว่าหญิงและมีการฝึกซ้อมดนตรีสากลทุกเย็น ตั้งแต่หกโมงเย็นถึงสองทุ่ม ตามกฎระเบียบของวิทยาลัยฯ ส่วนดนตรีไทยส่วนมากจะเป็นนักศึกษาหญิงทั้งหมด จะมีการฝึกซ้อมเป็นบางวัน และเมื่อมีงานวันสำคัญที่นักศึกษาจำเริญได้แสดงเท่านั้น ในช่วงกลางเทอมทางวิทยาลัยฯได้จัดให้มีครูคนตรีทั้งไทยและสากลมาให้การฝึกซ้อมแก่นักศึกษาแล้ว

ชมรมคอมพิวเตอร์ จากการสัมภาษณ์อาจารย์ที่ปรึกษาชมรม พบว่า กิจกรรมในชมรม ส่วนใหญ่จะมีการจัดอบรม อินเทอร์เน็ต อบรมคอมพิวเตอร์ จัดทำจุลสาร ประชาสัมพันธ์ข่าวสารใหม่ๆ ซึ่งที่ผ่านมามีปัญหาที่เครื่องคอมพิวเตอร์มีปัญหาขณะที่ใช้สอนหรืออบรม จำนวนเครื่องไม่เพียงพอ และนักศึกษามักใช้เครื่องคอมพิวเตอร์เล่นอินเทอร์เน็ตแบบบันเทิงมากกว่าการใช้งานด้านวิชาการ อาจารย์ส่วนใหญ่จึงเสนอว่า ควรให้อาจารย์มอบหมายงานให้กับนักศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองมากขึ้น ผลดีสำหรับชมรมนี้ คือ ให้นักศึกษามีความรู้ความสามารถทางด้านเทคโนโลยีเพิ่มขึ้น เป็นการปรับเปลี่ยนบรรยากาศการเรียน ทำให้นักศึกษาได้รับความรู้ที่กว้างขวางและทันสมัยมากขึ้น และอาจทำให้คลายเครียดได้ จากการสนทนากลุ่มของนักศึกษา พบว่า ปัญหาต่างๆในชมรมนี้ส่วนใหญ่เกิดจากเครื่องคอมพิวเตอร์มีจำนวนไม่พอเพียงและอุปกรณ์มักชำรุดบ่อย การใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ ในการเล่นอินเทอร์เน็ต ส่วนมากจะเน้นการบันเทิงมากกว่าวิชาการ แต่ก็ได้ใช้ค้นคว้างานบ้างถ้ามีอาจารย์สั่งให้ทำ การอบรมคอมพิวเตอร์สำหรับนักศึกษา บางกลุ่มอบรมได้ไม่ครบหรือไม่ได้อบรมเพราะเครื่องเสีย จึงทำให้มีนักศึกษาบางคนยังเล่นคอมพิวเตอร์ไม่เป็น นักศึกษาที่อยู่ในชมรมส่วนใหญ่จะทำหน้าที่ช่วยรับผิดชอบเปิดปิดห้องคอมพิวเตอร์ให้เพื่อนที่ต้องการใช้งาน นอกเวลาราชการ

ชมรมวิชาการ จากการสัมภาษณ์อาจารย์ที่ปรึกษาชมรม พบว่า กิจกรรมของชมรมเป็นการจัดบอร์ดวิชาการ จัดบอร์ดในวันสำคัญต่างๆ การจัดบรรยายวิชาการ การจัดทำวารสารทำในระบะแรกที่ยังไม่มีจุลสารของวิทยาลัยฯ ที่ผ่านมามีปัญหาที่นักศึกษาเลือกปรึกษาอาจารย์เฉพาะบางคน และส่วนมากที่นักศึกษาทำ มักจะเป็นแนวคิดของอาจารย์มากกว่าของนักศึกษาที่สำคัญมีงบประมาณที่จำกัด ทำให้การจัดกิจกรรมมีข้อจำกัดทำได้ตามสถานภาพ ผลดีของชมรมนี้ คือ ทำให้นักศึกษาได้ฝึกทักษะในการค้นคว้าหาความรู้ใหม่ๆอยู่เสมอ และทำให้พัฒนาทักษะทางความคิดเชิงสร้างสรรค์ เพราะนักศึกษาได้ออกไปทำกิจกรรมร่วมกับหน่วยงานอื่นเข้าดูชุมชน แต่อาจารย์ที่ปรึกษามีข้อเสนอแนะให้ นักศึกษาควรปรับปรุงในด้านการแสวงหาทางออกด้วยตนเองให้มาก หักให้มีความคิดสร้างสรรค์โดยการจัดโอกาสที่จะได้จัดทำอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ เช่น การไปจัดนิทรรศการช่วยงานฤดูหนาว ช่วยงานวันเด็กร่วมกับทีมสาธารณสุขจังหวัด จากการสนทนากลุ่มนักศึกษาพบว่า ส่วนใหญ่ไม่ค่อยได้ทำอะไรมากนัก ส่วนมากจัดบอร์ดจะจัดเฉพาะเมื่อมีงานวันสำคัญเท่านั้น และได้ทำวารสารบ้าง

ชมรมพุทธศาสตร์ จากการสัมภาษณ์อาจารย์ที่ปรึกษา พบว่า ได้มีกิจกรรมที่ให้นักศึกษาได้เข้าค่ายคุณธรรมจริยธรรมเพื่อชีวิตทุกปีอย่างต่อเนื่อง เข้าร่วมขบวนแห่เทียนเข้าพรรษา จัดทัศนศึกษาด้านศิลปวัฒนธรรม (มีโครงการแต่ยังไม่ได้ดำเนินการ) และจัดงานวันกตัญญูบูรพ

คณาจารย์ (งานรดน้ำคำหัวในวันสงกรานต์) เท่าที่ผ่านมาไม่มีปัญหาและอุปสรรคใดๆ ผลดีของการจัดชมรมนี้ช่วยในด้านสุขภาพจิตและจิตวิญญาณของนักศึกษา อาจารย์ที่ปรึกษาได้เสนอแนะให้นักศึกษาควรปรับปรุงด้านการสื่อสารภายในกลุ่ม การทำงานเป็นทีมและการบริหารจัดการของผู้นำหรือประธานชมรมจากการสนทนากลุ่มนักศึกษา พบว่า นักศึกษา ส่วนใหญ่ชอบการไปเข้าค่ายคุณธรรมมาก รู้สึกสนุกไม่เครียดได้ความรู้และได้ศึกษาธรรมชาติ ฝึกความมีระเบียบวินัยแต่มีบางงานจากการสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการ เช่น พิธีรดน้ำคำหัวในวันสงกรานต์ ทางชมรมพุทธศาสตร์รับผิดชอบแต่ไม่ได้แบ่งงานชัดเจน ทำให้ไม่ได้รับความร่วมมือจากเพื่อนเท่าที่ควรแต่งงานก็สำเร็จลูกด้วยดี

ชมรมอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม จากการสัมภาษณ์อาจารย์ที่ปรึกษา พบว่า กิจกรรมส่วนใหญ่เป็นการเน้นด้านความสะอาด เป็นระเบียบเรียบร้อยของหอพัก มีการจัดประกวดหอพัก ในวันสำคัญต่างๆ พัฒนาหอพักทุกเดือน เคยจัดกิจกรรมทัศนศึกษาไปภูชี้ฟ้า ร่วมปลูกป่าเฉลิมพระเกียรติ นักศึกษาได้จัดกิจกรรมลงแม่เปิงเพื่อศึกษาเชิงอนุรักษ์สองฝั่งแม่เปิง เข้าร่วมกิจกรรมกับสถาบันอื่นในการณรงค์เดินป่าร่วมอนุรักษ์ป่าไม้ และสอดแทรกในด้านคุณธรรมจริยธรรมไปด้วย จากการสัมภาษณ์อย่างไม่เป็นทางการกับนักศึกษากลุ่มที่เข้าร่วมโครงการนี้ ได้รับประสบการณ์มากมายและสนุกที่ได้เรียนรู้ จากการสนทนากลุ่มนักศึกษา พบว่า มีปัญหาของการทำงานเป็นทีมของนักศึกษา มีปัญหาเกี่ยวกับอุปกรณ์ การทำความสะอาดที่มีไม่เพียงพอ มีงบประมาณที่จำกัดทำให้บางครั้งนักศึกษาต้องหาเงินมาสำรองจ่ายเอง มีปัญหาการเบิกจ่ายที่มีหลายขั้นตอนเกินไปทำให้ไม่สะดวกในการทำงาน แต่ผลดีทำให้นักศึกษาได้ประสบการณ์และรู้จักการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

สำหรับกิจกรรมอื่นๆ ที่จัดทำในงานของกิจการนักศึกษาของสโมสรนักศึกษานั้น เช่น งานวันลอยกระทง การจัดโครงการป้องกันอุบัติเหตุ อุบัติภัย และงานที่ร่วมกันกับชมรมดนตรีและการแสดง เช่น งานวันปีใหม่ งาน ถูคบายซีเนียร์ เป็นต้น สำหรับ กิจกรรมการเข้าร่วมขบวนแห่ลอยกระทง ซึ่งเป็นงานประเพณีประจำจังหวัดแต่เป็นงานวันลอยกระทงเล็ก จากการสังเกตแบบมีส่วนร่วม พบว่า อาจารย์เกือบทุกคนมีส่วนร่วมในการดูแลช่วยเหลือนักศึกษาในการจัดเตรียมตัวก่อนเริ่มขบวนแห่ และนักศึกษาทุกคนร่วมมือกันดีมากช่วยเหลือซึ่งกันและกัน แม้ว่าเป็นช่วงที่เริ่มแห่จะมีอุปสรรคด้านดินฟ้าอากาศบ้าง เมื่อได้รับรางวัลมาทุกคนก็ภูมิใจ จากการสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการ พบว่า งานที่สำเร็จลูกด้วยดีเป็นแนวคิดริเริ่มของนักศึกษาเอง จากการสัมภาษณ์ทั้งอาจารย์บางรายและการสนทนากลุ่มนักศึกษา ได้แสดงความคิดเห็นว่า ทางวิทยาลัยน่าจะเข้าร่วมในงานประเพณีใหญ่ในระดับจังหวัดหรือน่าจะร่วมในงานวันลอยกระทงใหญ่ เพื่อจะได้ประชาสัมพันธ์วิทยาลัยฯ แต่

จากการสัมภาษณ์ผู้บริหาร ในเรื่องนี่ยังคิดขัดเรื่องงบประมาณเพราะถ้าเข้าร่วมงานลอยกระทงใหญ่จะมีปัญหาที่ต้องใช้เงินลงทุนมาก ส่วนงานอื่นๆงานปีใหม่ และงานก๊อปปายซีเนียร์นั้น นักศึกษาทุกคนได้มีส่วนร่วมด้วยดี อาจารย์เกือบทุกคนที่มีส่วนร่วม บรรยายภาคในงานสังเกตว่านักศึกษาทั้งสองรุ่นจะเกาะกลุ่มแยกกันอย่างชัดเจน แต่ก็ร่วมสนุกสนานกัน ในกลุ่มนักศึกษาชายส่วนใหญ่จะช่วยงานเต็มที่และมักจะขลุกอยู่ใกล้กับวงดนตรี ไม่ค่อยเข้าร่วมกลุ่มกับนักศึกษาหญิง ต้องคอยกระตุ้นให้ออกมาเข้าร่วมกิจกรรม

สรุปในด้านกิจกรรมเสริมหลักสูตร นักศึกษาส่วนใหญ่จะแบ่งหน้าที่กันในแต่ละชมรม ถ้าหากเป็นงานใหญ่ จะเป็นหน้าที่ของสโมสรนักศึกษา ในการจัดงานในแต่ละชมรมนั้น มักมีปัญหาในด้านงบประมาณที่จำกัด และบางชมรมยังขาดความพร้อมในด้านอุปกรณ์ หรือสถานที่ บางครั้งขาดความชัดเจนในการบริหารจัดการทำให้มีปัญหาทางด้านความร่วมมือของกลุ่ม แต่ส่วนใหญ่แล้วนักศึกษากลุ่มที่ได้มีโอกาสทำงานในชมรมจะได้รับประสบการณ์ และพัฒนาทักษะในการคิดสร้างสรรค์ ทักษะในการตัดสินใจและทักษะในการทำงานเป็นทีม ส่วนในด้านการให้คำปรึกษานั้น นักศึกษาส่วนใหญ่ไม่ค่อยได้ปรึกษากับอาจารย์ที่ปรึกษา จะปรึกษาเฉพาะที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับเท่านั้น และส่วนใหญ่จะเป็นกรณีที่อาจารย์จะเรียกพบ เพื่อสอบถามปัญหาหรือการรับผลการเรียนเท่านั้น ซึ่งจะสอดคล้องกับข้อมูลที่ได้จากการสนทนากลุ่มที่ พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่จะปรึกษากับเพื่อนมากกว่าอาจารย์ ในการทำงานด้านกิจกรรมเสริมหลักสูตรของนักศึกษานั้น ส่วนใหญ่จะมีบรรยากาศการร่วมมือดีทั้งนักศึกษาและอาจารย์ที่เกี่ยวข้อง บางกิจกรรมไม่สามารถทำได้ตามโครงการที่กำหนดไว้หรือทำแล้วไม่บรรลุวัตถุประสงค์เท่าที่ควร อาจารย์บางรายจึงเสนอแนะว่าน่าจะมีการประเมินผลงานด้วย

3. ด้านบุคลากรและเจ้าหน้าที่หรือผู้ที่เกี่ยวข้อง

ในด้านบุคลากรของวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี เชียงใหม่ ได้รวมถึงอาจารย์ และผู้บริหาร นักศึกษา และเจ้าหน้าที่ถูกจ้างคนงานที่ปฏิบัติหน้าที่และเป็นผู้ที่สามารถให้ข้อมูลได้ดี ได้ศึกษาข้อมูลจากอาจารย์และผู้บริหาร และเจ้าหน้าที่ถูกจ้างคนงาน โดยการสัมภาษณ์เชิงลึกแบบมีโครงสร้าง สำหรับนักศึกษา ได้ข้อมูลจากการสนทนากลุ่มและการตอบแบบสอบถาม ซึ่งในด้านบุคลากรนี้โดยเฉพาะ กลุ่มอาจารย์และนักศึกษาจะได้เน้นในการศึกษาถึง ทศนคติ การรับรู้ ความรู้ ความเชื่อ ค่านิยมในการส่งเสริมสุขภาพ เพื่อเป็นผู้ที่ต้องเกี่ยวข้องกับการดำเนินโครงการวิทยาลัยส่งเสริมสุขภาพ และความพร้อมของบุคลากรและเจ้าหน้าที่หรือผู้ที่เกี่ยวข้องทุกคน รวมทั้งเจ้าหน้าที่ในแหล่ง

สุขภาพ และความพร้อมของบุคลากรและเจ้าหน้าที่หรือผู้ที่เกี่ยวข้องทุกคน รวมทั้งเจ้าหน้าที่ในแหล่งฝึกและผู้นำชุมชน ที่ต้องการเข้ามามีส่วนร่วม หรือมีความพร้อมที่จะร่วมในการดำเนินโครงการ ดังกล่าว โดยจำแนกตามประเภทของกลุ่ม ดังตาราง 7

ตาราง 7 แสดงประเภทของ กลุ่มบุคลากรและเจ้าหน้าที่ หรือผู้เกี่ยวข้องกับวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี เชียงใหม่ จำแนกตามกลุ่ม

ประเภท	จำนวน	ร้อยละ
กลุ่มบุคลากรภายในวิทยาลัย	204	62.58
กลุ่มเจ้าหน้าที่และผู้ที่เกี่ยวข้อง ภายนอกวิทยาลัย	122	37.42
รวม	326	100

กลุ่มบุคลากร เจ้าหน้าที่ และผู้ที่เกี่ยวข้องกับวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี เชียงใหม่ จำแนกตามกลุ่ม พบว่า มีกลุ่มบุคลากรภายในวิทยาลัย มีจำนวนมากกว่ากลุ่มเจ้าหน้าที่และผู้ที่เกี่ยวข้องที่อยู่ภายนอกวิทยาลัย คิดเป็นร้อยละ 62.58 และ 37.42 ตามลำดับ

ได้จำแนกรายด้านและจำแนกตามกลุ่ม พบว่า

3.1 ด้านทัศนคติต่อการดำเนินโครงการวิทยาลัยส่งเสริมสุขภาพ

กลุ่มอาจารย์ผู้บริหาร เกี่ยวกับทัศนคติต่อการดำเนินโครงการ พบว่า ส่วนใหญ่ทุกคนที่เห็นด้วยกับการดำเนินโครงการนี้ ด้วยเหตุผลที่คล้ายกันส่วนใหญ่ คือ “วิทยาลัยพยาบาลได้เน้นการศึกษาที่เกี่ยวข้องโดยตรงทางด้านสุขภาพที่มีอยู่แล้วในหลักสูตร ทั้ง 4 มิติทางการพยาบาล โดยการส่งเสริมสุขภาพ การป้องกันโรค การรักษาพยาบาลและการฟื้นฟูสภาพ ซึ่งเป็นหน่วยที่ผลิตบุคลากรให้กับกระทรวงสาธารณสุขที่เน้นในด้านสุขภาพอยู่แล้ว สมควรที่จะเป็นรูปแบบที่ดีทางด้านสุขภาพแก่ผู้อื่น” ซึ่งมีหลายรายที่มีความเห็นคล้ายกันว่า วิทยาลัยฯเป็นแหล่งผลิตบุคลากรทางด้านสุขภาพอยู่แล้ว ควรที่จะมีความพร้อมในการเป็นวิทยาลัยส่งเสริมสุขภาพนี้ด้วย มีบางรายให้เหตุผลว่า

กลุ่มอาจารย์ประจำการ เกี่ยวกับทัศนคติต่อการดำเนินโครงการ พบว่า เกือบทุกรายเห็นด้วย ในการดำเนินโครงการส่งเสริมสุขภาพ โดยให้เหตุผลว่า “วิทยาลัยควรให้น้ำหนักของการส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรคในหลักสูตรมากกว่านี้ เพราะส่วนใหญ่จะมุ่งเน้น ทางด้านการรักษาพยาบาลมากกว่าในมิติอื่นๆ ของงานพยาบาลและในด้านปรัชญาของหลักสูตร ควรเพิ่มทางด้านการส่งเสริมสุขภาพให้มากขึ้นด้วย ซึ่งจะเป็นการแก้ปัญหาสุขภาพที่ต้นเหตุอย่างแท้จริง” และ “วิทยาลัยฯ เป็นองค์กรที่ผลิตบุคลากรทางด้านสุขภาพของกระทรวงสาธารณสุขอยู่แล้ว สมควรที่จะเป็นรูปแบบที่ดีทางด้านสุขภาพ และถ้าทางวิทยาลัยฯ สนับสนุน ให้มีการส่งเสริมสุขภาพสำหรับทุกคนที่อยู่ในวิทยาลัยฯ หรือกับประชาชนโดยทั่วไปจะทำให้สามารถช่วยให้ทุกคนมีสุขภาพดีขึ้น ตลอดจนนักศึกษาสามารถที่จะนำความรู้ ในงานด้านการส่งเสริมสุขภาพที่ได้จากสถาบัน ไปเป็นประโยชน์ต่อตนเอง และผู้อื่นต่อไป”

กลุ่มนักศึกษา เกี่ยวกับทัศนคติต่อการดำเนินโครงการ พบว่า เกือบทุกรายเห็นด้วย โดยให้เหตุผล ส่วนใหญ่ที่ว่า “การดำเนินโครงการนี้จะสามารถส่งเสริมให้บุคลากรทั้งเจ้าหน้าที่ อาจารย์ และนักศึกษาพยาบาลทุกคนในวิทยาลัย รวมถึงคนในชุมชนได้มีสุขภาพที่แข็งแรง ทั้งร่างกาย และจิตใจที่ดี มีสัมพันธภาพที่ดีต่อกัน” และที่คิดว่า “วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี เชียงใหม่ เป็นสถานที่ผลิตบุคลากรทางด้านสุขภาพสมควรที่ต้องรู้จักการดูแลส่งเสริมสุขภาพของตนเองและสามารถไปช่วยเหลือส่งเสริมสุขภาพให้กับสังคมได้ต่อไป” นอกนั้นได้ให้เหตุผลต่างๆ กัน คือ “ทำให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการดำเนินโครงการ ดังกล่าว” “เป็นการสร้างบรรยากาศการเรียนการสอนที่ดีขึ้นซึ่งจะทำให้สัมพันธภาพระหว่างอาจารย์และนักศึกษาดีขึ้นด้วย” “ทำให้วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี เชียงใหม่ น่าอยู่มากขึ้น” “ทำให้ทุกคนมีความรู้เรื่องการส่งเสริมสุขภาพดีขึ้น ซึ่งจะทำให้วิทยาลัยมีความพร้อมทั้งบุคลากร สถานที่ ที่มีความสามารถทัดเทียมสถาบันอื่น” “ทำให้บุคลากรในวิทยาลัยฯ ทุกคนมีคุณภาพชีวิตดีขึ้น มีศักยภาพพร้อมที่จะรับใช้สังคมได้ต่อไป” ส่วนที่ไม่เห็นด้วยมีเพียงรายเดียว โดยให้เหตุผลว่า ทางวิทยาลัยอาจจะไม่มีงบประมาณเพียงพอที่จะทำได้ เพราะที่ผ่านมาไม่มีงบประมาณในการดำเนินการต่างๆ น้อยมากและวิทยาลัยฯ มีรายจ่ายค่อนข้างสูง

สำหรับความพร้อมของนักศึกษานั้น ส่วนใหญ่เกือบทั้งหมดที่พร้อมจะร่วมมืออย่างเต็มที่ เพราะต้องการ ให้วิทยาลัยฯ มีศักยภาพ ทำให้ทุกคนมีสุขภาพดีถ้วนหน้า มองเห็นประโยชน์ที่ตนเองจะได้รับร่วมกันสร้างสิ่งแวดล้อมที่ดี เพื่อประโยชน์ของตนเองและผู้อื่น จะทำให้วิทยาลัยฯ น่าอยู่มากขึ้น มีเพียงส่วนน้อยที่ยังไม่แน่ใจ เพราะเรียนหนักมากอาจให้ความร่วมมือได้ไม่เต็มที่ บางรายให้เหตุผลว่าถ้าน่าสนใจจะร่วมมือเต็มที่ และถ้าหากทางวิทยาลัยฯ จัดตั้งเป็น คณะกรรมการที่ปรึกษา

วิทยาลัยฯ โดยมีตัวแทนของนักศึกษาด้วยนั้น นักศึกษาส่วนใหญ่ยินดีที่จะได้เป็นตัวแทนเพราะต้องการมีส่วนร่วม เป็นโอกาสที่จะได้สร้างแนวทางร่วมกันในการดำเนินการให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ ถ้าหากผลของการดำเนินโครงการจะทำให้นักศึกษามีคุณภาพชีวิตที่ดี และมีศักยภาพในการเรียนรู้ได้ ถ้านักศึกษามีสุขภาพที่ดีทั้งร่างกาย จิตใจ ทำให้สอดคล้องกันกับนโยบายประกันคุณภาพการศึกษา ด้วย จึงเป็นสิ่งที่ดี เห็นควรสนับสนุน

กลุ่มลูกจ้างและคนงานในวิทยาลัย เกี่ยวกับทัศนคติต่อการดำเนินโครงการ พบว่า ทุกรายเห็นด้วย โดยให้เหตุผลว่า “ต้องการให้มีสุขภาพที่ดีทั้งทางร่างกายและจิตใจ” บางรายต้องการที่จะออกกำลังกายอยู่แล้วแต่ไม่กล้า ต้องการการสนับสนุนจากผู้บังคับบัญชาและจะได้ทำได้อย่างสบายใจ สำหรับความพร้อมของกลุ่มลูกจ้างและคนงานนั้น ส่วนใหญ่พร้อมที่จะให้ความร่วมมือ ในส่วนที่ตนเองรับผิดชอบอย่างเต็มที่โดยให้เหตุผลว่า การส่งเสริมสุขภาพจะทำให้ทุกคนมีสุขภาพที่ดีขึ้นตลอดจน ให้มีความเป็นอยู่ของทุกคนดีขึ้นด้วย

กลุ่มอาจารย์ที่เลี้ยงในแหล่งฝึก เกี่ยวกับทัศนคติต่อการดำเนินโครงการวิทยาลัยส่งเสริมสุขภาพของกลุ่มอาจารย์ที่เลี้ยง ได้แบ่งเป็นกลุ่มย่อยได้ 8 กลุ่ม จำแนกตามกลุ่ม พบว่า

กลุ่มผู้บริหารและกลุ่มพยาบาลประจำการโรงพยาบาล นครพิงค์ ส่วนใหญ่มีทัศนคติเชิงบวกต่อการดำเนินโครงการวิทยาลัยส่งเสริมสุขภาพ โดยให้เหตุผลว่า “เพราะเห็นความสำคัญในด้านการผลิตบุคลากรทางสาธารณสุขที่มีคุณภาพอย่างแท้จริง ซึ่งทางสถาบันการศึกษานั้นทางวิทยาศาสตร์สุขภาพอยู่แล้ว ควรที่จะเป็นแบบอย่าง ทางการส่งเสริมสุขภาพ ทั้งที่ในการดูแลผู้ป่วยนั้นได้มุ่งเน้นที่ 4 มิติทางการแพทย์ คือ การส่งเสริม ป้องกัน รักษาพยาบาลและฟื้นฟูสภาพของผู้ป่วย ซึ่งถ้าหากทางวิทยาลัยฯ ได้ดำเนินโครงการนี้ตามแนวทางขององค์การอนามัยโลกแล้ว คิดว่าจะผลิตพยาบาลที่มีความรู้ความสามารถ นำความรู้มาประยุกต์ใช้ได้อย่างเหมาะสมกับหน่วยงานและชุมชน” “เป็นการฝึกให้นักศึกษาได้เห็นความสำคัญของการส่งเสริมสุขภาพและสภาพแวดล้อมที่ดี ทำให้เกิดประโยชน์ต่อสุขภาพของประชาชนทั่วไป” และส่วนใหญ่พร้อมที่จะให้ความร่วมมือเพราะมองเห็นประโยชน์ที่จะได้รับกับกลุ่มนักศึกษา และทุกคนได้มีโอกาสมีส่วนร่วมในการสนับสนุน ส่งเสริมสุขภาพในสังคมไทย ตลอดจน คิดว่าเป็นโครงการที่ดี น่าสนับสนุนให้วิทยาลัยฯ ได้สร้างบุคลากรที่มีคุณภาพมารับใช้สังคม และถ้าจะให้ครบวงจรควรมีนโยบายโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพด้วย

กลุ่มผู้บริหารโรงพยาบาลสวนปรุง ส่วนใหญ่มีทัศนคติเชิงบวกต่อการดำเนินโครงการวิทยาลัยส่งเสริมสุขภาพ โดยให้เหตุผลว่า “วิทยาลัยฯ เป็นแหล่งผลิตบุคลากรทางด้านสาธารณสุข ควรที่จะเป็นต้นแบบที่ดี และผลิตบุคลากรที่มีเจตคติที่ดีต่อการส่งเสริมสุขภาพซึ่งเป็งาน ที่เกี่ยวข้องโดย

ตรงอยู่แล้ว” บางรายให้เหตุผลว่า “เป็นการปรับปรุงคุณภาพเพื่อยกระดับวิชาชีพพยาบาล ไปสู่ความก้าวหน้าในศตวรรษที่ 20 ต่อไป บางรายให้ความเห็นว่า การส่งเสริมสุขภาพมีความจำเป็นสำหรับประชาชนมากกว่าการบำบัดรักษาเพราะมีค่าใช้จ่ายที่ถูกลงกว่า” บางรายก็เห็นว่า “วิทยาลัยมีความพร้อมทั้งทางด้านวิชาการ อุปกรณ์และสถานที่อยู่แล้ว” ดังนั้น ส่วนใหญ่จึงพร้อมที่จะให้ความร่วมมือในการดำเนินโครงการ รวมทั้งบุคลากรในทีมด้วย เพราะต้องการสนับสนุนอย่างเต็มที่ในเรื่องการพัฒนาบุคคล และในด้านการพยาบาลจิตเวช ก็สามารถนำไปประยุกต์ใช้ ในโรงพยาบาลฝ่ายกายได้ด้วย แต่มีบางรายที่ยินดีให้ความร่วมมือตามความจำเป็นเนื่องจากยังมีภาระงานที่มากอยู่

กลุ่มพยาบาลประจำการโรงพยาบาลสวนปรุง ในกลุ่มนี้มีทั้งที่เห็นด้วยและไม่เห็นด้วยหรือไม่แน่ใจ แต่ส่วนใหญ่ พบว่ามีทัศนคติเชิงบวกต่อการดำเนินโครงการเป็นวิทยาลัยส่งเสริมสุขภาพ โดยให้เหตุผลว่า โครงการวิทยาลัยส่งเสริมสุขภาพนั้นเป็นงานที่สำคัญควรให้การสนับสนุน การส่งเสริมสุขภาพแก่ประชาชนนั้น ทำให้สามารถป้องกันการเจ็บป่วยที่เรื้อรังได้ ช่วยประหยัดค่าใช้จ่ายและทำให้เศรษฐกิจดีขึ้น และทางวิทยาลัยก็มีความพร้อมทางด้านบุคลากรต่างๆอยู่แล้วจะได้มีสถานบริการทางด้านการส่งเสริมสุขภาพที่เหมาะสม มีวัตถุประสงค์ที่ชัดเจน ถ้าสามารถทำตามนโยบายที่วางไว้ได้ตามแนวทางขององค์การอนามัยโลกจะดีมาก เมื่อนักศึกษาสำเร็จการศึกษาไปแล้วต้องไปดูแลสุขภาพของประชาชน ก็ควรที่จะได้รับการส่งเสริมสุขภาพในทุกด้านอย่างสมบูรณ์ด้วย มีบางส่วนที่ไม่เห็นด้วยและไม่แน่ใจโดยให้เหตุผลว่า การดูแลผู้ป่วยนั้นต้องดูแลทั้ง 4 ด้านอยู่แล้ว คือ การส่งเสริม ป้องกัน และรักษา แต่ควรเน้นเรื่องการส่งเสริมสุขภาพเพิ่มขึ้น ในหลักสูตรของนักศึกษา

กลุ่มผู้บริหารและกลุ่มพยาบาลประจำการ โรงพยาบาลแม่และเด็ก ในกลุ่มผู้บริหารของโรงพยาบาลแม่และเด็ก ส่วนใหญ่มีทัศนคติเชิงบวกต่อการดำเนินโครงการวิทยาลัยส่งเสริมสุขภาพ โดยให้เหตุผลว่า “เป็นการส่งเสริมป้องกันสุขภาพของนักศึกษาให้มีสุขภาพที่ดีทั้งทางร่างกายและจิตใจ ทำให้เป็นตัวอย่างแก่องค์กรอื่นๆได้ ตลอดจนเป็นแนวคิดใหม่ที่เหมาะสมกับยุคสมัย ปัจจุบันที่มีการตื่นตัวในเรื่องการส่งเสริมสุขภาพ มีความทันสมัยถ้าหากวิทยาลัยดำเนินโครงการนี้” และส่วนใหญ่พร้อมที่จะให้ความร่วมมือเพราะเห็นว่าเป็นโครงการที่เอื้อประโยชน์ให้กับทุกคน บางรายให้เหตุผลว่า “ทางโรงพยาบาลแม่และเด็ก เป็นหน่วยงานที่รับฝึกภาคปฏิบัติของนักศึกษา ได้มีนโยบายในการส่งเสริมสุขภาพของบุคลากรอยู่แล้ว ถ้าการดำเนินโครงการจะเป็นการพัฒนาส่งเสริม ป้องกันสุขภาพของนักศึกษาจะทำให้สอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน” ส่วนใหญ่พร้อมที่จะให้ความร่วมมือและเข้าร่วมเป็นคณะกรรมการ บางรายพร้อมที่จะให้ความร่วมมือแต่ควรชี้แจงรายละเอียดให้ชัดเจน

และทุกรายได้เห็นความสำคัญของสุขภาพทั้ง กาย จิตใจ ว่ามีส่วนสัมพันธ์กันกับการเรียนรู้ ของ นักศึกษา จึงเห็นด้วยกับการดำเนินโครงการนี้

กลุ่มอาจารย์พี่เลี้ยง โรงพยาบาลชุมชน ทศนคติต่อการดำเนินโครงการฯของกลุ่ม นี้ ส่วนใหญ่มีทัศนคติเชิงบวก ทุกรายเห็นด้วย โดยให้เหตุผลว่า ทางวิทยาลัยฯจะได้ผลิตบัณฑิตที่มี คุณภาพและคาดว่าเมื่อเรียนจบมาแล้ว ต้องมีความสามารถในการทำงานได้ดี มีสุขภาพกายและจิตดี ด้วย บางรายให้เหตุผลว่า การส่งเสริมสุขภาพในปัจจุบันนั้นยังไม่มีใครทำกันอย่างจริงจัง เมื่อทาง วิทยาลัยฯต้องการที่จะผลิตบัณฑิตที่เน้นในด้านนี้ด้วยนั้น น่าจะทำให้ได้ผู้ที่มีแนวคิด และ ประสบการณ์ในการส่งเสริมสุขภาพอย่างมีส่วนร่วมมีความยั่งยืน ตลอดจนสามารถที่จะให้คำแนะนำ ที่ดีในการส่งเสริมสุขภาพแก่บุคคลทั่วไปได้ บางรายเห็นว่า ถ้ายังไม่มีหน่วยงานใครเริ่มมาก่อนน่าจะเป็นสิ่งที่ดี เพื่อเป็นการขยายศักยภาพของการผลิตให้ดีขึ้น และมีบทบาทที่โดดเด่นขึ้นมาได้

ในกลุ่มนี้ ทุกรายมีทัศนคติที่ดีต่อการดำเนินโครงการวิทยาลัยส่งเสริมสุขภาพ ส่วนใหญ่ จึงพร้อมที่จะมีส่วนร่วม กับวิทยาลัยฯในการเข้าร่วมเป็นคณะกรรมการที่ปรึกษา และมีความพร้อมที่จะ ให้นำบุคลากรในทีม ได้มีส่วนร่วมยินดีที่จะให้ความร่วมมือ เพราะมองเห็นประโยชน์ที่จะเกิดกับ นักศึกษาให้มีคุณภาพชีวิตที่ดี และมีศักยภาพในการเรียนรู้ให้ดียิ่งขึ้น

กลุ่มอาจารย์พี่เลี้ยง ในสถานีนอนมัย ทศนคติของกลุ่มอาจารย์พี่เลี้ยงในสถานีนอนมัยนี้ ส่วนใหญ่ ทุกรายเห็นด้วย ที่จะให้มีการดำเนินโครงการนี้ โดยให้เหตุผลว่า “การส่งเสริมสุขภาพเป็น พื้นฐานที่สำคัญต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์ ซึ่งในปัจจุบันน่าจะมีการคำนึงถึงด้านนี้ให้มาก” บางราย เห็นว่า “ คนส่วนมากยังไม่เห็นความสำคัญของการส่งเสริมสุขภาพเท่าที่ควร ถ้าหากนักศึกษาสำเร็จ หลักสูตรแล้วการทำงานในชุมชนจะเน้นงานด้านการส่งเสริมสุขภาพ ที่ตรงกับนโยบายของกระทรวง สาธารณสุขปัจจุบัน แต่ก็ขึ้นอยู่กับว่าในการดำเนินงานที่เกิดประโยชน์นั้น ขึ้นอยู่กับความสามารถใน การดำเนินงานที่ทำให้เกิดคุณภาพมากน้อยเพียงใด เพื่อให้เป็นผลดีต่อทุกฝ่าย ” บางรายให้ความเห็น ว่า “ โครงการนี้เป็นงานที่สร้างสรร ให้บุคลากรและองค์กรที่เกี่ยวข้องเกิดความร่วมมือ เป็นการพัฒนาทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องกัน จะได้ผลิตบุคลากรที่มีความสามารถเฉพาะทางออกมาปฏิบัติงาน ด้านการส่งเสริมสุขภาพมากขึ้น ”และพร้อมที่จะเข้ามามีส่วนร่วม เป็นคณะกรรมการที่ปรึกษากับทาง วิทยาลัยฯ แม้ว่า บางรายไม่สามารถที่จะเข้าร่วมประชุม ได้ทุกครั้ง แต่มีข้อเสนอว่าน่าจะมีการประชุม อย่างน้อย ปีละ 2 ครั้ง ส่วนใหญ่พร้อมที่จะให้ความร่วมมือเพราะมองเห็นประโยชน์ที่จะเกิดขึ้น เป็น การสร้างคนให้มีคุณภาพมากขึ้น ส่วนหัวหน้าหน่วยงานมีความยินดีที่จะให้บุคลากรในทีมมีส่วนร่วม ด้วย ถ้าหากงานนั้นมีความสอดคล้องและไม่มีความขัดแย้งต่อการดำเนินงานแต่มีบางแห่งที่เห็นว่า ปัจจุบัน

มีส่วนร่วมอยู่แล้วทางเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานมีจำกัด คงจะทำเท่าที่ทำได้แต่ก็เห็นด้วยที่ทางวิทยาลัยฯ จะดำเนินโครงการวิทยาลัยส่งเสริมสุขภาพ เพราะเห็นประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นกับนักศึกษา ให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีมีศักยภาพในการเรียนรู้ให้ดียิ่งขึ้นอีกด้วย

กลุ่มผู้นำชุมชน ทศนคติของกลุ่มผู้นำชุมชน ส่วนใหญ่ทุกรายเห็นด้วยกับการดำเนินโครงการวิทยาลัยส่งเสริมสุขภาพ โดยให้เหตุผลว่า ทางวิทยาลัยฯ จะได้มาช่วยให้คำแนะนำต่อชุมชน ในการปฏิบัติ ดูแลสุขภาพของตนเองให้มีสุขภาพที่แข็งแรง ทั้งทางร่างกายและจิตใจที่ดี บางราย เห็นว่า เพื่อที่จะให้ชาวบ้านในชุมชนได้รับรู้สถานการณ์ทางด้านสุขภาพ ถึงแม้ว่าจะเคยมีแพทย์เคลื่อนที่มานานๆ ครั้งแต่ก็ได้รับการดูแลที่ไม่ทั่วถึง และทุกรายพร้อมที่จะเข้ามามีส่วนร่วมเป็นคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยาลัยฯ และอาจไม่สามารถมาเข้าร่วมประชุมได้ทุกครั้ง ถ้าติดธุระจำเป็นอาจส่งตัวแทนไปแทน การที่นักศึกษาได้เข้าไปมีส่วนร่วมจัดกิจกรรมในชุมชนที่เป็นแหล่งฝึกทางด้านทักษะในชุมชนของนักศึกษา ทางกลุ่มผู้นำทุกรายยินดีที่จะให้ความร่วมมือ เพราะต้องการที่จะรับรู้ปัญหาและหาแนวทางแก้ไขร่วมกัน บางรายให้เหตุผลว่า มองเห็นประโยชน์ที่ทางชุมชนจะได้รับทางด้านความคิด และสะดวกที่จะให้นักศึกษาจัดกิจกรรมในช่วงเวลา ค่ำๆ หลังอาหารมื้อเย็นเพราะชาวบ้านจะว่าง เนื่องจากต้องทำมาหากินในช่วงเช้า

กลุ่มผู้ปกครอง ทศนคติของกลุ่มผู้ปกครอง ส่วนใหญ่เกือบทุกรายเห็นด้วยกับการดำเนินโครงการวิทยาลัยส่งเสริมสุขภาพ โดยให้เหตุผลว่า จะช่วยส่งเสริมให้นักศึกษามีสุขภาพที่แข็งแรงทั้งร่างกายและจิตใจที่ดี มีความสุขในการเรียน การทำกิจกรรมต่างๆ เพื่อที่จะได้จบไปเป็นพยาบาลที่มีคุณภาพ ส่วนใหญ่ยินดีที่จะเข้าร่วมเป็นคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยาลัย บางรายอาจได้เข้าร่วมประชุมในบางครั้งเพราะบ้านไกลอาจไม่สะดวกในการเดินทาง บางรายไม่สามารถเข้าร่วมได้เนื่องจากมีภาระงานมากและไม่มีเวลา แต่ส่วนใหญ่พร้อมที่จะให้ความร่วมมือ การที่บุตรเลือกเรียนวิชาชีพพยาบาล ส่วนใหญ่ผู้ปกครองมีส่วนผลักดันสนับสนุน แต่บางรายให้ออกาสบุตรในการตัดสินใจเอง บางรายให้เรียนเพราะคิดว่าจบมามีงานทำแน่นอน เมื่อบุตรมาเรียนวิชาชีพนี้แล้วคาดหวังว่าจะมีทักษะในการดูแลสุขภาพของตนเอง มีทักษะทางการพยาบาลเพื่อที่จะได้ช่วยเหลือตนเองและครอบครัวได้ ผู้ปกครองส่วนใหญ่คาดว่า อาชีพพยาบาลจะเป็นอาชีพหลักที่มั่นคงในภายหน้า ตลอดจนเป็นที่พึ่งของพ่อแม่ในยามเจ็บไข้ ตั้งแต่บุตรเข้ามาเรียนในวิทยาลัยฯ ผู้ปกครองส่วนใหญ่สังเกตว่า บุตรมีสุขภาพทั้งทางร่างกายและจิตใจปกติ มีระเบียบวินัยเป็นครั้งคราว ส่วนมากเกี่ยวกับการเรียน การปรับตัวเข้ากับเพื่อนๆ และรุ่นพี่ สังเกตว่าบุตรมักจะมีปัญหามากในเทอมแรกๆ ที่เครียดจากการเรียนที่เรียนหนักและกฎระเบียบของวิทยาลัยฯ แต่มีบางรายที่สังเกตว่าบุตรไม่เครียดเลยมีนิสัยร่าเริง ตลอดเวลา

เมื่อนักศึกษามีปัญหาด้านสุขภาพหรือพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม ผู้ปกครองส่วนใหญ่ไม่เคยได้รับการแจ้งข่าว เนื่องจากไม่เคยเกิดปัญหา แต่ต้องการที่จะให้ทางวิทยาลัยฯ แจ้งข่าวความเคลื่อนไหวของกิจกรรมนักศึกษาให้ทราบด้วยบางครั้งทราบข้อมูลจากนักศึกษาฝ่ายเดียว ทำให้ผู้ปกครองส่วนใหญ่ต้องการให้ทางวิทยาลัยฯ แจ้งข่าวให้ทราบทุกครั้งที่มีกิจกรรม เพื่อตรวจสอบข้อมูลที่ได้จากบุตรของตนเอง เป็นการป้องกันปัญหาที่อาจตามมาได้ภายหลัง เพราะพ่อแม่ทุกคนย่อมรักและห่วงใยลูกมาก จึงเสนอแนะให้ทางวิทยาลัยฯ จัดทำจุลสารที่มีข่าวสารน่ารู้เกี่ยวกับสุขภาพและข่าวการเรียน การจัดกิจกรรมต่างๆ ของนักศึกษาด้วย เพื่อสร้างความผูกพันระหว่างครอบครัวและทางวิทยาลัยฯ ผู้ปกครองบางราย ต้องการให้ปรับปรุงด้านการเรียนการสอนเพื่อ ไม่ให้นักศึกษาเครียดมาก ทางวิทยาลัยฯ ควรกระตุ้นให้นักศึกษาออกกำลังกายให้มากๆ เพราะจะได้คลายเครียด ผู้ปกครองบางรายที่มีบุตรชาย ต้องการให้บุตรพักอยู่กับบ้าน แต่บางรายต้องการให้พักในหอพัก เนื่องจากห่วงเรื่องความปลอดภัยจากการขับขีรถจักรยานยนต์ บางรายให้ข้อเสนอแนะว่า อาจารย์ควรใกล้ชิดกับนักศึกษาให้มาก เพื่อรับทราบปัญหาภายในกลุ่มของนักศึกษาทั้งในระดับเดียวกันและระหว่างรุ่นด้วย บางรายมีความคิดเห็นว่า ควรปรับปรุงด้านคุณค่าของอาหาร ให้ถูกหลักโภชนาการ ให้มีมาตรการที่ปลอดภัยในการป้องกันชีวิตและทรัพย์สินในหอพักนักศึกษา ส่วนที่ไม่เห็นด้วย มีเพียงรายเดียวเพราะคิดว่าทางวิทยาลัยฯ น่าจะผลิตนักศึกษายาบาลให้มีคุณภาพก่อน ที่จะดำเนินการเปลี่ยนแปลงแนวทางของทางวิทยาลัยฯ และไม่แน่ใจที่จะมาเข้าร่วม เป็นคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยาลัยฯ ได้หรือไม่ การที่บุตรเลือกเรียนวิชาชีพยาบาลนี้มีส่วนผลักดันร่วมกับการตัดสินใจของเขาเองด้วย โดยคาดหวังว่าการเรียนยาบาลจะทำให้เพิ่มพูนทักษะทุกด้านที่จำเป็น ต่อการช่วยเหลือผู้ป่วย สังเกตว่าตั้งแต่บุตรเข้ามาเรียนสุขภาพทั้งทางร่างกายและจิตใจแยกว่าเดิม มีความเครียดมากเกี่ยวกับการเรียนและกฎระเบียบต่างๆ ถ้าหากนักศึกษามีปัญหาต้องการให้ทางวิทยาลัยฯ แจ้งข่าวให้ทราบและพร้อมที่จะหาแนวทางในการแก้ไขปัญหาร่วมกัน จึงให้ข้อเสนอแนะให้ทางวิทยาลัยฯ ควรส่งเสริมให้นักศึกษามีความเป็นประชาธิปไตยและรู้จักการตัดสินใจด้วยตนเอง ควรฝึกทักษะการปฏิบัติให้สามารถปฏิบัติได้จริงๆ ต้องการให้ทางวิทยาลัยฯ ปรับปรุงในด้านอุปกรณ์การสอน อาคารสถานที่ วิธีการสอนและหลักสูตรให้สอดคล้องกับสภาวะการณ์ที่สามารถนำไปใช้ได้จริงๆ

สรุป ด้านทัศนคติต่อการดำเนินโครงการวิทยาลัยส่งเสริมสุขภาพ ทุกกลุ่ม ตั้งแต่กลุ่มอาจารย์ นักศึกษา ผู้ปกครอง ลูกจ้างและคนงาน ผู้นำชุมชน กลุ่มอาจารย์จากแหล่งฝึกทุกแห่ง มีทัศนคติเชิงบวกต่อการดำเนินโครงการ ส่วนใหญ่มีความพร้อมที่จะเข้าร่วมเป็นคณะกรรมการและมี

ส่วนร่วมในโครงการเพราะมองเห็นประโยชน์ทั้งต่อตัวนักศึกษา และผลประโยชน์ที่พึงจะได้รับในกลุ่มของตนเอง

3.2 ด้านความรู้ ความเชื่อ ค่านิยมและการรับรู้ ในการส่งเสริมสุขภาพ

กลุ่มอาจารย์ผู้บริหารและอาจารย์พยาบาลประจำการ เกี่ยวกับความรู้ ในการส่งเสริมสุขภาพ ทั้งของอาจารย์ผู้บริหารและอาจารย์พยาบาลประจำการ ส่วนใหญ่ได้ให้ความหมายของการส่งเสริมสุขภาพ โดยได้แบ่งเป็น 4 ประเภท ดังนี้

ประเภทที่ 1 “เป็นการสนับสนุนส่งเสริมให้บุคคลปฏิบัติตัวที่ถูกต้อง เพื่อดำรงภาวะสุขภาพที่ดี ทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจ อารมณ์และสังคม ตลอดจนสิ่งแวดล้อมทั้งหมด โดยมีปัจจัยที่เกื้อหนุนด้านต่างๆ ที่พร้อมให้สามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีคุณภาพชีวิตที่ดี” รับรู้ความหมายประเภทนี้มีจำนวน 5 ราย

ประเภทที่ 2 “กิจกรรมการปฏิบัติตัวและดูแลตนเองให้มีความรู้ความสามารถ ในการปฏิบัติตนได้ถูกต้อง เพื่อทำให้มีภาวะสุขภาพที่ดี แข็งแรงไม่เจ็บป่วยด้วยโรคที่สามารถป้องกันได้ โดยที่บุคคลรู้จักวิธีการ ที่จะทำให้สุขภาพที่ดีอยู่แล้วให้ดียิ่งขึ้น เพื่อการมีสุขภาพดีถ้วนหน้าและมีคุณภาพชีวิตที่ดี” รับรู้ความหมายประเภทนี้มีจำนวน 10 ราย

ประเภทที่ 3 “กระบวนการที่ทำให้บุคคลสามารถ กระทำให้ร่างกายและจิตใจดำรงอยู่อย่างมี สุขภาพดีที่สุดในแต่ละช่วงวัย หรืออาจนำกระบวนการทางวิทยาศาสตร์มาใช้ ในการดำเนินการเกี่ยวกับด้านสุขภาพของบุคคล เพื่อให้มีสุขภาพที่ดีและสามารถดำรงชีวิตได้อย่างเหมาะสมสามารถอยู่ในสังคมได้ตามศักยภาพของตนเอง” รับรู้ความหมายประเภทนี้มีจำนวน 5 ราย

ประเภทที่ 4 “การให้คำแนะนำแก่บุคคลให้มีการปฏิบัติตัวได้ถูกต้องเพื่อดูแลและรักษาสุขภาพของตนเองให้แข็งแรงทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจ” รับรู้ความหมายประเภทนี้มีจำนวน 2 ราย

โดยสรุป พบว่าอาจารย์ส่วนมาก ได้ให้ความหมายของการส่งเสริมสุขภาพ เป็นการปฏิบัติดูแลตนเองให้มีภาวะสุขภาพที่ดีทั้งร่างกายและจิตใจ สังคมและมีคุณภาพชีวิตที่ดี

ส่วนความเชื่อ ค่านิยม ในการดูแลสุขภาพ ตลอดจนการรับรู้เกี่ยวกับการส่งเสริมสุขภาพ ของ ตนเองนั้น ส่วนใหญ่ พบว่า กลุ่มอาจารย์ผู้บริหารและอาจารย์พยาบาล ทุกรายเชื่อว่า การดูแลสุขภาพนั้นมีความสำคัญสำหรับตนเอง แต่การปฏิบัติดูแลสุขภาพของตนเองนั้นจะมีความแตกต่างกันทั้งที่ ทุกคนมีทัศนคติที่ดีต่อการส่งเสริมสุขภาพ รู้ว่าการเลือกรับประทานอาหารที่ถูกต้อง

มีคุณค่าครบนั้น มีประโยชน์ต่อสุขภาพ รวมทั้งการออกกำลังกายและการพักผ่อนอย่างเพียงพอ เป็นสิ่งที่ควรทำซึ่งแต่ละกลุ่มมีความคิดเห็นที่คล้ายกัน และมีเหตุผลที่แตกต่างกัน จำแนกตามกลุ่ม พบว่า

กลุ่มอาจารย์ผู้บริหาร อาจารย์กลุ่มนี้มีค่านิยมในการดูแลสุขภาพของตนเอง ในด้านการเลือกบริโภคอาหารที่มีไขมันต่ำ อาหารที่ไม่มีสารก่อมะเร็ง บางรายเลือกรับประทานข้าวกล้องและผักผลไม้เป็นประจำ ส่วนใหญ่อาจารย์ทุกคนจะมีความรู้ทางด้านโภชนาการดีรู้จักเลือกบริโภคอาหารที่เป็นประโยชน์ต่อสุขภาพของตนเอง ด้วยเหตุผลที่คล้ายกันมากที่สุด คือ เพื่อป้องกันโรคหรืออาจมีผลต่อโรคประจำตัวที่ตนเองเป็นอยู่ เช่น โรคกระเพาะอาหารอักเสบ โรคภูมิแพ้ เป็นต้น แต่มีบางรายที่เลือกรับประทานอาหารเพราะ กลัวอ้วน ซึ่งบางครั้งทำให้ได้รับคุณค่าทางอาหารที่ไม่ครบตามหลักโภชนาการแต่ ก็มีบางรายไม่สนใจที่จะเลือกรับประทาน จะบริโภคตามที่ตนชอบและเคยชิน สำหรับการออกกำลังกายนั้น ทุกฝ่ายรับรู้ว่าเป็นสิ่งที่ดีทำให้สุขภาพแข็งแรง แต่ที่ได้ปฏิบัติอย่างจริงจังมีเพียงไม่กี่ราย ส่วนมากเป็นการ เดิน วิ่ง เต้นแอโรบิค ว่ายน้ำ และปั่นจักรยาน บางรายจะวิ่งบนเครื่องวิ่งในร่มที่ทางวิทยาลัยจัดไว้บนหอพักนักศึกษา ในช่วงบ่ายใกล้เลิกงาน บางรายจะวิ่งหรือเดิน หลังเลิกงานหรือตอนเช้า ร่วมกับโครงการ เดินวิ่งเพื่อสุขภาพของศูนย์ส่งเสริมสุขภาพ เขต 10 มีหลายรายที่ไม่ได้ทำและคิดว่าจะทำ เนื่องจากไม่ค่อยมีเวลาอยู่แล้วแต่โอกาส อาจารย์กลุ่มนี้ส่วนใหญ่มีอายุมากกว่า 35 ปี ขึ้นไป มีหลายรายที่เคยตรวจสุขภาพประจำปี บางราย ตรวจทุกปี บางรายมากกว่า 2 ปี มีบางรายที่ตรวจไม่ครบทั้งกระบวนการ เพียงแต่เจาะเลือดตรวจเท่านั้น บางรายเคยตรวจมานานแล้วและจะไปตรวจไม่สม่ำเสมอ ซึ่งแล้วแต่ภาวะเศรษฐกิจหรือมีเวลาว่าง บางรายอยากตรวจ โดยไม่ต้องจ่ายเงินล่วงหน้าจะมีผู้ที่รับผิดชอบโดยตรง จัดตรวจเป็นกลุ่มแล้วเก็บเงินคั่นสังกัด เพราะเบิกได้อยู่แล้ว ถ้าเป็นนโยบายของทางวิทยาลัยจะทำให้ทุกคนมีโอกาสตรวจสุขภาพประจำปีได้เท่าเทียมกันและเห็นว่าเป็นสวัสดิการที่ทางหน่วยงาน ควรมีให้แก่บุคลากรทุกคนในวิทยาลัยฯ รวมทั้ง คนงานลูกจ้างด้วย เพื่อเป็นขวัญและกำลังใจ

กลุ่มอาจารย์พยาบาลประจำการ กลุ่มนี้มีค่านิยมในการดูแล ส่งเสริมสุขภาพของตนเอง คล้ายกับของผู้บริหาร แต่การรับรู้ในด้านการออกกำลังกาย พบว่า มีเพียงไม่กี่รายเท่านั้นที่ออกกำลังกายได้อย่างถูกต้องเหมาะสม และสม่ำเสมอ ส่วนใหญ่จะไม่ออกกำลังกาย บางรายรับรู้ว่าการทำงานบ้าน การเดินซื้อของเป็นการออกกำลังกายด้วยเหมือนกัน บางรายจะทำกายบริหารเฉพาะส่วนหรือออกกำลังกายเล็กน้อย ก่อนอาบน้ำหรือก่อนนอน ส่วนใหญ่ให้เหตุผลว่าไม่ค่อยมีเวลาที่จะทำได้อย่างสม่ำเสมอ ส่วนบางรายเคยออกกำลังกายเป็นประจำ พอมีงานมาก จึงเลิกไป บางรายมีภาระทางครอบครัว เพราะมีบุตรยังเล็กอยู่ แต่บางรายแม้ไม่มีภาระทางครอบครัว ก็ไม่ได้ทำเนื่องจากขาดการกระตุ้นและ

มีแรงจูงใจที่เหมาะสม ทั้งที่บางรายมีปัญหาทางด้านสุขภาพของตนเองที่จำเป็นต้องออกกำลังกายเป็นประจำก็ตามแต่ก็มีบางรายที่ไม่ทำเพราะไม่สนใจและคิดว่าตอนนี้ยังแข็งแรงอยู่ อาจารย์กลุ่มนี้ส่วนใหญ่มีอายุน้อยกว่า 35 ปี ส่วนใหญ่คิดว่าตนเองยังแข็งแรงอยู่จึงไม่เห็นความสำคัญของการตรวจร่างกายประจำปี มีเพียงบางรายเท่านั้นที่มีอายุ มากกว่า 35 ปีขึ้นไป เคยตรวจสุขภาพประจำปีทุกปีเพราะหน่วยงานเดิมมีนโยบายสนับสนุน แต่ปัจจุบันได้มาช่วยราชการจึงขาดช่วงไป บางรายเสนอความเห็นทางวิทยาลัยน่าจะ มี โครงการตรวจสุขภาพประจำปีแก่บุคลากรทุกคนเพื่อเป็นขวัญและกำลังใจ และน่าจะ มีการตรวจให้กับนักศึกษาด้วย โดยเฉพาะผู้ที่อยู่ในภาวะเสี่ยง เช่น ฝึกปฏิบัติงานในหอผู้ป่วยที่เสี่ยงต่อโรค เช่น หี้อคลอด หี้อผัดค เป็นต้น มีเพียงส่วนน้อยที่ไม่เห็นด้วยในการตรวจสุขภาพประจำปี คิดว่าน่าจะเป็นความรับผิดชอบของตนเองในการตรวจสุขภาพประจำปี เพราะทุกคนอยู่ในทีมสุขภาพอยู่แล้วย่อมสามารถที่จะทราบปัญหาและความต้องการของตนเองได้อยู่แล้วควรรับผิดชอบตนเอง

ถ้าสุดทางวิทยาลัยได้ประกาศนโยบาย ส่งเสริมสุขภาพให้ชัดเจนขึ้น มีโครงการให้บุคลากรทุกคนในหน่วยงาน ตรวจสุขภาพประจำปี ในปีการศึกษา 2542 นี้ รวมทั้งการทดสอบสมรรถภาพทางกายด้วย สำหรับนักศึกษา เคยได้รับการตรวจก่อนเข้าศึกษาแล้วจะตรวจซ้ำเมื่อขึ้นปีที่สอง

กลุ่มนักศึกษา เกี่ยวกับความรู้ในการส่งเสริมสุขภาพ ในกลุ่มนักศึกษาทั้งสองชั้นปี ส่วนใหญ่ ได้ให้ความหมายของการส่งเสริมสุขภาพว่า “เป็นการปฏิบัติดูแลตนเองให้มีสุขภาพที่แข็งแรงสมบูรณ์ทั้งร่างกายและจิตใจให้ดีขึ้น” บางส่วนให้ความหมายว่า “เป็นกระบวนการส่งเสริมและป้องกันสุขภาพของบุคคล ตลอดจนช่วยเหลือบุคคลให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น” บางส่วนให้ความหมายว่า “เป็นการให้คำแนะนำแก่บุคคล ในการดูแลสุขภาพของตนเองให้ดีขึ้น ทั้งร่างกาย จิตใจและสังคม” มีเพียงส่วนน้อยที่มีความเห็นว่า “เป็นการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงสถานที่และสิ่งแวดล้อมที่จะทำให้เกิดสิ่งที่จะมาส่งผลกระทบต่อสุขภาพทั้งร่างกาย จิตใจ และสังคม”

ส่วนความเชื่อ ค่านิยม ในการดูแลสุขภาพ ตลอดจนการรับรู้เกี่ยวกับการส่งเสริมสุขภาพของตนเองนั้น ส่วนใหญ่ พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่เชื่อว่า การออกกำลังกายที่เหมาะสม การรับประทานอาหารที่มีประโยชน์ การนอนหลับพักผ่อนอย่างเพียงพอเป็นการดูแลสุขภาพของตนเอง แต่ พฤติกรรมการออกกำลังกายของนักศึกษาเองนั้น มีโอกาสสัปดาห์ละ 1 วันเพียง 2 ชั่วโมง ที่เรียนพลศึกษา เท่านั้น มีเพียงบางรายที่ออกกำลังกายแล้วแต่โอกาสและเวลา บางรายเชื่อว่าการรักษาสุขภาพของตนเอง ด้วยการดูแลสุขภาพสะอาดของร่างกาย การแปร่งฟันอย่างน้อยวันละ 2 ครั้ง รับรู้ว่า ถ้าหากเป็นไข้ ให้นอนพักผ่อนอย่างเพียงพอ และรับประทานยาเพื่อรักษาอาการของโรค ถ้าป่วยมาก

ให้ไปพบแพทย์ แต่มีบางรายที่เชื่อว่า ถ้าเครียดมากคล้ายเครียดด้วยการเดินเล่น รักษาสุขภาพด้วยการนอนหลับพักผ่อนอย่างเพียงพอ นักศึกษาส่วนใหญ่ทราบว่าการดูแลสุขภาพที่ดี คือ การออกกำลังกายอย่างถูกต้องสม่ำเสมอโดยไม่ฝืนธรรมชาติของตนเอง แต่มีเพียงบางรายเท่านั้นที่รับรู้ว่าการออกกำลังกายที่ถูกต้องนั้น ควรออกกำลังกายวันละ ไม่ต่ำกว่า 30 นาที อย่างน้อยสัปดาห์ละ 3 ครั้ง นอกนั้นไม่ค่อยทราบ และไม่แน่ใจในการออกกำลังกายที่ถูกต้อง ส่วนการรับรู้ เกี่ยวกับการบริโภคอาหารนั้น นักศึกษาส่วนใหญ่ทราบว่าต้องรู้จักเลือกบริโภคอาหารที่มีคุณค่าทางโภชนาการครบ รวมทั้งรู้จักหลีกเลี่ยงอาหารที่มีสารก่อโรค มีสารพิษเจือปน และรับประทานอาหารจำพวกผักผลไม้บ้าง นอกนั้นมีบางรายที่ทราบว่าควรบริโภคอย่างไรแต่ไม่ค่อยได้ปฏิบัติ เพราะไม่สามารถเลือกรับประทานเองได้ เนื่องจากต้องรับประทานอาหารที่ทางวิทยาลัยได้จัดไว้ให้ สำหรับการรับรู้ในด้านการปลอดภัยในการขับขี่นั้น ส่วนใหญ่จะสวมหมวกกันน็อคในขณะขับขี่ เพื่อความปลอดภัยของตนเอง มีบางรายให้เหตุผลว่า เพื่อป้องกันฝุ่นละออง และป้องกันตำรวจจับ มีบางรายที่ไม่สวมได้ให้เหตุผลว่า รู้สึกอึดอัด รำคาญ บางครั้งมีเวียนศีรษะถ้าสวมหมวกกันน็อค บางรายก็ไม่สะดวกในการพกพา นอกนั้นจะปฏิบัติเป็นบางครั้ง แล้วแต่ว่าจะขับขี่ระยะใกล้หรือไกล ถ้าไกลจะสวมทุกครั้งบางที่รีบร้อนอาจลืมได้

กลุ่มเจ้าหน้าที่ลูกจ้างและคนงานในวิทยาลัย สำหรับ ความรู้ทางด้านการส่งเสริมสุขภาพนั้น ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าเป็นการปฏิบัติดูแลตนเองให้แข็งแรง รู้ว่าการปฏิบัติตัวโดยการดูแลสุขภาพในการรับประทานอาหารเช้า การพักผ่อนที่เพียงพอ การออกกำลังกายอย่างสม่ำเสมอ ตลอดจนการสร้างสรรค์บรรยากาศสภาพแวดล้อมการทำงานให้เหมาะสม เพื่อที่จะทำให้วิทยาลัยพยาบาลมีความน่าอยู่มากขึ้น ส่วนการมีพฤติกรรมสุขภาพ โดยเฉพาะการออกกำลังกายนั้นมีความเชื่อว่าการออกกำลังกายสม่ำเสมอด้วยการเดิน หรือวิ่ง จะทำให้ร่างกายแข็งแรง และคำนิยมในการออกกำลังกายนั้นก็มีเพียงบางรายที่ออกกำลังกายโดยเครื่องออกกำลังกายในร่ม แต่ส่วนใหญ่ไม่เคยได้ออกกำลังกาย เพราะไม่มีเวลาดำเนิน และไม่เคยทราบว่าออกกำลังกายที่ถูกต้องนั้นเป็นอย่างไร แต่บางรายที่เป็นคนงานคิดว่าการทำงานประจำที่ต้องกวาดพื้นถูพื้น ทำความสะอาดเดินขึ้นลงจากตึก สามถึงสี่ชั้นนั้นทุกวัน ก็เป็นการออกกำลังกายไปในตัวแล้ว ต้องการพักผ่อนเพื่อคลายเครียดมากกว่า เพราะหลังเลิกงานต้องมาช่วยกันขายของที่ร้านค้าสวัสดิการนักศึกษาด้วย ส่วนลูกจ้างที่ต้องทำงานนั่งโต๊ะพิมพ์งานหน้าเครื่องคอมพิวเตอร์ ตลอดเวลานั้น มักเครียดถ้าทำติดต่อกันเป็นเวลานานๆ ทำให้มีผลต่อสุขภาพของสายตาและกล้ามเนื้อที่ต้องเกร็งอยู่กับที่เป็นเวลานานๆ รับรู้ว่าต้องพักผ่อน ระหว่างการทำงานบ้างเพื่อคลายเครียด แต่ไม่กล้าเพราะกลัวถูกมองว่าขี้เกียจ สำหรับพฤติกรรมในการดูแลสุขภาพของกลุ่ม

ลูกจ้างและคนงานนี้ ส่วนใหญ่รู้จักเลือกรับประทานอาหารที่มีประโยชน์ งดพวกไขมันสัตว์ ทานผัก ผลไม้มากขึ้น มีบางรายที่ออกกำลังกายเป็นประจำในตอนเย็น แต่ส่วนใหญ่ไม่ได้ทำเนื่องจากเลิกงาน แล้วเพลียมากต้องนอนพักผ่อน บางรายคลายเครียดด้วยการฟังเพลง และคิดว่างานที่ทำอยู่ทำให้ส่งผลต่อสุขภาพเหมือนกัน บางรายจะปวดหลังปวดเอวมาก บางรายต้องระมัดระวังการใช้พวกสารเคมี ต่างๆในการล้างทำความสะอาด หรือฉีดยากันยุง ซึ่งตนเองเป็นโรคภูมิแพ้ ต้องรู้จักหลีกเลี่ยงเอง บางรายต้องรู้จักดูแลสุขภาพของตนเองเนื่องจากมีโรคประจำตัวที่มีข้อจำกัดอยู่ ส่วนใหญ่รับรู้ว่า ควรเลือกบริโภคอาหารที่มีคุณค่า ทานผัก ผลไม้เป็นประจำ บริโภคอาหารที่ปลอดสารพิษ บางรายเริ่มทาน ข้าวกล้องที่บ้าน บริโภคไขมันจากพืชเป็นประจำ แต่มีบางรายที่ต้องซื้อทานเองทำให้ไม่มีโอกาสเลือก ส่วนการออกกำลังกายนั้น ส่วนใหญ่ไม่ทราบและไม่เคยออกกำลังกาย ทั้งยังไม่เคยเข้าร่วมในโครงการสุขภาพของศูนย์ส่งเสริมสุขภาพ เขต 10 เพราะไม่มีเวลาวางเพียงพอ กลุ่มเจ้าหน้าที่ลูกจ้างและคนงานนี้มีความเห็นว่า ทางวิทยาลัยเองก็ไม่ได้ส่งเสริมที่จะให้เข้าร่วมในโครงการต่างๆ เท่าที่ควร อีกทั้งยังไม่กล้าอยากทำแต่ให้ร่วมกันในกลุ่มเดียวกันมากกว่า บางรายสนใจในการออกกำลังกาย โดยมักทำหลังเสร็จสิ้นภาระกิจประจำวันทุกๆเย็นแต่ไม่ทราบว่าได้ทำถูกต้องหรือไม่ โดยออกกำลังกาย 20-30 นาที พอเหงื่อออก ก็หยุด ส่วนการรับรู้ในด้านความปลอดภัยในการจับขึ้นนั้น ส่วนใหญ่จะสวมหมวกกันน็อค เพื่อความปลอดภัยของตนเอง บางรายเพราะเคยได้ประสบอุบัติเหตุมาแล้ว ส่วนใหญ่ต้องการที่จะได้รับความรู้ทางด้านสุขภาพ การปฏิบัติดูแลตนเองตามวัยอย่างถูกต้อง การออกกำลังกายและการรับประทานอาหารที่ถูกต้องควรทำอย่างไร

กลุ่มนี้ส่วนใหญ่ไม่ทราบว่าต้องตรวจร่างกายประจำปี คิดว่าถ้าเจ็บป่วยจึงไปพบแพทย์เพื่อรักษา มีเพียงบางรายเท่านั้นที่เคยตรวจสุขภาพประจำปี แต่บางครั้งไม่มีเงินที่จะต้องจ่ายค่าตรวจก่อนทำให้ไม่ได้ทำสม่ำเสมอทุกๆปี

กลุ่มอาจารย์ที่เลี้ยงในแหล่งฝึก สำหรับด้านความรู้ ในการส่งเสริมสุขภาพของอาจารย์ที่เลี้ยงในแหล่งฝึกนั้น ได้แบ่งเป็น 8 กลุ่มย่อย จำแนกตามกลุ่ม พบว่า

กลุ่มผู้บริหาร โรงพยาบาลนครพิงค์ เกี่ยวกับความรู้ ในการส่งเสริมสุขภาพของผู้บริหารกลุ่มนี้ ส่วนใหญ่ได้ให้ความหมายว่า “เป็นการปฏิบัติดูแลตนเองให้มีสุขภาพที่ดี เห็นความสำคัญของการตรวจสุขภาพประจำปี รู้จักดูแลตนเองและสิ่งแวดล้อมได้อย่างเหมาะสม เพื่อเป้าหมายของการมีคุณภาพชีวิตที่ดี” บางรายให้ความหมายว่า “เป็นการให้คำแนะนำช่วยเหลือประชาชนให้มีภาวะสุขภาพที่ดี” หรือ “เป็นการจัดกิจกรรมให้บุคคลได้รับบริการ ทั้งทางด้านความรู้ความเป็นอยู่ที่ดีได้มาตรฐาน ให้สามารถนำความรู้ที่ได้นั้นมาพัฒนาตนเองและสังคมได้”

กลุ่มพยาบาลประจำการ โรงพยาบาลนครพิงค์ กลุ่มพยาบาลประจำการได้ให้ความหมายของการส่งเสริมสุขภาพว่า “เป็นการดูแลสุขภาพของตนเองและการให้คำแนะนำแก่ประชาชนให้มีสุขภาพดีทั้งร่างกาย จิตใจ อยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข” บางส่วนให้ความหมายว่า “เป็นการส่งเสริมป้องกันโรคให้ประชาชนมีสุขภาพร่างกายดีขึ้น มีจิตใจที่ดี และมีคุณภาพชีวิตดีขึ้น” “เป็นการสนับสนุนส่งเสริมทั้งด้านวิชาการ ความรู้ความเข้าใจ สำหรับกลุ่มเป้าหมายเพื่อบรรลุถึงการดูแลสุขภาพของบุคคลและครอบครัว” “เป็นกิจกรรมที่ช่วยส่งเสริมและป้องกัน ทางด้านสุขภาพทั้งกาย จิตใจ รวมทั้งสภาวะแวดล้อมใกล้ตัว เพื่อให้คนมีสุขภาพที่ดีสามารถอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข”

กลุ่มผู้บริหารโรงพยาบาลสวนปรุง ในด้านความรู้ของผู้บริหารกลุ่มนี้ ส่วนใหญ่ให้ความหมายของการส่งเสริมสุขภาพว่า “เป็นการรณรงค์ส่งเสริมให้ประชาชน สนใจดูแลและป้องกันสุขภาพของตนเองให้อยู่ในสภาวะที่ปกติทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ” บางรายให้ความหมายว่า “ เป็นการส่งเสริมในทุกด้านแบบองค์รวม เพื่อเป็นการส่งเสริม ปรับปรุง เปลี่ยนแปลงให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นในทุกๆด้าน ตลอดจนเป็นการป้องกันระยะเริ่มแรก เพื่อไม่ให้เกิดอาการของโรคอีกด้วย”

กลุ่มพยาบาลประจำการโรงพยาบาลสวนปรุง กลุ่มพยาบาลประจำการ ส่วนใหญ่ได้ให้ความหมายของการส่งเสริมสุขภาพว่า “เป็นการส่งเสริมให้ประชาชนมีสุขภาพที่ดีทั้งทางร่างกายและจิตใจ รวมทั้งการดูแล ป้องกัน สุขภาพจิต กาย ให้สมบูรณ์ แข็งแรงอยู่เสมอ”บางรายให้ความหมายว่า “เป็นการให้คำแนะนำสนับสนุน ให้ความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเหมาะสมทางด้านสุขภาพแก่ประชาชนเพื่อป้องกันโรคและรู้จักการดูแลตนเองให้ออกกำลังกายให้เหมาะสม” “เป็นการปฏิบัติตัวในการดำเนินชีวิตประจำวันเพื่อให้มีสุขภาพกายและจิตที่สมบูรณ์” “การกระทำใดๆก็ตามที่มีส่วนช่วยให้เกิดผลดีต่อสุขภาพและถ้าได้อยู่แล้วก็สามารถดำรงไว้หรือเกิดการพัฒนาให้ดีขึ้นเรื่อยๆ”

กลุ่มผู้บริหารโรงพยาบาลแม่และเด็ก ความรู้ในการส่งเสริมสุขภาพของผู้บริหารกลุ่มนี้ ส่วนใหญ่ให้ความหมายว่า “เป็นการดูแลส่งเสริมสุขภาพของบุคคลให้มีความแข็งแรงสมบูรณ์ ทั้งทางร่างกายและจิตใจรวมทั้งมีสิ่งแวดล้อมที่ดีส่งผลให้ครอบครัว สังคมและประเทศชาติมีคุณภาพและมีประสิทธิภาพที่ดีด้วย” บางรายให้ความหมายว่า “เป็นการใช้กลยุทธ์ต่างๆเพื่อนำไปสู่การมีสุขภาพดีถ้วนหน้า โดยประชาชนมีความรู้ในการดูแลสุขภาพของตนเองและครอบครัว ชุมชน”

กลุ่มพยาบาลประจำการโรงพยาบาลแม่และเด็ก กลุ่มนี้ส่วนใหญ่ให้ความหมายของการส่งเสริมสุขภาพว่า “การปฏิบัติตัวให้มีสุขภาพกาย จิตที่ดี ตลอดจนทั้งเป็นการพัฒนาบุคคลในองค์กรนั้นๆให้มีสุขภาพของตนเองที่ดีและการจัดดูแลสิ่งแวดล้อมให้น่าอยู่ สร้างมนุษยสัมพันธ์ในการทำงาน ทำให้ส่งเสริมสุขภาพของทุกคน” มีบางรายให้ความหมายว่า “เป็นกระบวนการที่ทำให้

ประชาชนมีความสามารถเพิ่มขึ้นในการดูแลสุขภาพ ปรับปรุงภาวะสุขภาพของตนเองและควบคุมสิ่งแวดล้อมที่อาจมีผลกระทบต่อสุขภาพ เพื่อให้บรรลุถึงการมีสุขภาพที่ดี” “เป็นการให้คำแนะนำ ให้ความรู้ในการดูแลสุขภาพที่ถูกต้อง ทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจ”

กลุ่มอาจารย์ที่เลี้ยงในโรงพยาบาลชุมชน สำหรับในด้านความรู้ของ กลุ่มอาจารย์ที่เลี้ยงในโรงพยาบาลชุมชน ส่วนใหญ่ให้ความหมายของการส่งเสริมสุขภาพ ว่า “เป็นกระบวนการที่ทำให้บุคคลได้เพิ่มสมรรถนะ ให้มีความสามารถเพิ่มขึ้นในการควบคุม บังคับ ที่เป็นตัวกำหนดภาวะสุขภาพ และส่งผลให้บุคคลมีสุขภาพที่ดีขึ้น ทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ ตลอดจนอยู่ในสังคมสิ่งแวดล้อมที่ดี เป็นการเพิ่มศักยภาพในบุคคล ให้มีความสามารถในการดูแลตนเอง ได้อย่างมีคุณภาพ ซึ่งเป็นการสนับสนุนเชิงรุก เพื่อให้บุคคลมีความเข้าใจ มีความสามารถพร้อมที่จะดูแลตนเองทั้งทางร่างกาย จิตใจ และสังคมด้วยดี”

กลุ่มอาจารย์ที่เลี้ยงในสถานอนามัย สำหรับกลุ่มนี้ส่วนใหญ่ ได้ให้ความหมายของการส่งเสริมสุขภาพว่า “ เป็นการดูแลส่งเสริม สนับสนุนให้ประชาชน มีภาวะสุขภาพที่แข็งแรงสมบูรณ์ ทั้งร่างกาย จิตใจ สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข ไม่เจ็บป่วยด้วยโรคที่สามารถป้องกันได้ โดยมุ่งที่จะจัดสิ่งแวดล้อมที่สะอาด มีการประกันสุขภาพก่อนการเจ็บป่วย ตลอดจน เป็นการดูแลบุคคลในทุกกลุ่มอายุ โดยเน้นการบริการแบบองค์รวม ให้การดูแลทั้งร่างกาย จิตใจ สังคม รวมทั้งการให้บริการทั้งที่บ้าน ครอบครัว และชุมชน การดูแลสภาพแวดล้อม การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมที่ดีแก่ประชาชน” บางรายให้ความหมายว่า “เป็นกลวิธี ที่ก่อให้เกิด การพัฒนาทางด้านสุขภาพทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ และการกระทำใดๆ ที่ทำให้ประชาชนมีสุขภาพที่ดีสามารถดูแลสุขภาพของตนเองได้”

กลุ่มผู้นำชุมชน กลุ่มผู้นำชุมชนส่วนใหญ่ได้ให้ความหมายของการส่งเสริมสุขภาพว่า เป็นการปฏิบัติดูแลสุขภาพของตนเองให้อยู่เสมอ ทั้งที่ยังปกติและที่มีอาการเจ็บป่วยแล้ว บางรายเห็นว่า เป็นการส่งเสริมสนับสนุนให้เยาวชนปลอดจากยาเสพติดโดยส่งเสริมด้านการกีฬา บางรายว่าเป็นการส่งเสริมสนับสนุนและพยายามชักจูงให้บุคคลรู้จักการออกกำลังกายเพื่อให้มีสุขภาพที่ดีทั้งร่างกายและจิตใจ รวมทั้งสนับสนุนในด้านอุปกรณ์กีฬาต่างๆด้วย

กลุ่มผู้ปกครอง กลุ่มผู้ปกครองบางราย ไม่ค่อยทราบความรู้ ทางด้านสุขภาพมากนัก อาศัยที่เรียนรู้จากในสื่อโทรทัศน์ หรือหนังสือ วารสารต่างๆที่สนใจอ่านบ้าง แต่ก็ไม่ทราบข้อมูลที่ต้องการว่าเป็นอย่างไรรวมทั้งต้องการที่จะทราบข่าวสารจากทางวิทยาลัยฯ ในด้านสุขภาพ บางรายทราบว่ากรม

ส่งเสริมสุขภาพ เป็นการส่งเสริมให้ทุกคนรู้จักดูแลตนเอง รู้จักเลือกทานอาหารที่ถูกต้อง การออกกำลังกาย ให้เหมาะสม และพักผ่อนอย่างเพียงพอ ก็เป็นการส่งเสริมสุขภาพแล้ว

สรุป ด้านบุคลากรและเจ้าหน้าที่หรือผู้ที่เกี่ยวข้อง ในกลุ่มบุคลากรทุกกลุ่มทั้งที่อยู่ภายในวิทยาลัยฯ และอยู่นอกวิทยาลัยฯ มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอน ของนักศึกษา หรือแม้แต่ผู้ที่มีส่วนได้เสียในโครงการนี้ ตั้งแต่ผู้ปกครอง ผู้นำชุมชนและ ลูกจ้างคนงาน กลุ่มเหล่านี้ทุกกลุ่ม เห็นด้วยกับการดำเนินโครงการครั้งนี้ และพร้อมที่จะให้ความร่วมมือในส่วนที่เกี่ยวข้อง ส่วนความรู้ในการส่งเสริมสุขภาพนั้น ในกลุ่มที่เป็นบุคลากรทางสาธารณสุข ทั้งอาจารย์และเจ้าหน้าที่ในแหล่งฝึกส่วนใหญ่ ให้ความหมายของการส่งเสริมสุขภาพส่วนใหญ่เห็นว่าเป็น “กิจกรรมการปฏิบัติตัว และดูแลตนเองให้มีความรู้ความสามารถ ในการปฏิบัติตนได้ถูกต้อง เพื่อทำให้มีภาวะสุขภาพที่ดี แข็งแรงไม่เจ็บป่วยด้วยโรคที่สามารถป้องกันได้ โดยที่บุคคลรู้จักวิธีการ ที่จะทำให้สุขภาพที่ดีอยู่แล้วให้ดียิ่งขึ้น เพื่อการมีสุขภาพดีถ้วนหน้า และมีคุณภาพชีวิตที่ดี” ส่วนใหญ่ มีการรับรู้ในเรื่องนี้ได้ดี โดยเฉพาะอาจารย์พยาบาลประจำการแต่ยังไม่ได้ปฏิบัติอย่างจริงจังเท่าที่ควร โดยมีเหตุผลส่วนตัวหลายอย่างที่แสดงให้เห็นว่ายังไม่ค่อยเข้าใจและตระหนักในการส่งเสริมสุขภาพอย่างถูกต้อง มีเพียงส่วนน้อยเท่านั้นที่รู้อย่างถูกต้องและสามารถปฏิบัติได้จริง สำหรับนักศึกษาจะรับรู้ตามตำราแต่ไม่สามารถปฏิบัติได้อย่างจริงจัง เนื่องจากมีหลายปัจจัยที่ไม่เอื้อ ส่วนทางด้านกลุ่มผู้ปกครอง กลุ่มผู้นำชุมชนและกลุ่มลูกจ้างนั้น มีความรู้ในการส่งเสริมสุขภาพว่า เป็นการปฏิบัติ ดูแลตนเองให้แข็งแรง รับรู้ว่าการปฏิบัติตัว โดยการดูแลตนเองในการรับประทานอาหารให้ถูกต้อง การออกกำลังกายอย่างสม่ำเสมอและพักผ่อนอย่างเพียงพอ ตลอดจน การสร้างสัณฐานกายภาพแวดล้อมการทำงานให้เหมาะสม มีผู้ปกครองบางรายที่ไม่รู้อาศัยที่ได้ความรู้จากสื่อต่างๆ แต่ก็ไม่รู้จริงว่าที่ถูกต้องนั้นเป็นอย่างไร ส่วนทางกลุ่มผู้นำชุมชน ส่วนใหญ่เห็นว่าเป็นการปฏิบัติดูแลสุขภาพของตนเองให้ดีอยู่เสมอ ทั้งที่ยังปกติและที่มีอาการเจ็บป่วยแล้วบางรายเห็นว่า เป็นการส่งเสริมสนับสนุนให้เยาวชนปลอดจากยาเสพติด โดยส่งเสริมด้านการกีฬาเพราะมักพบว่าเป็นปัญหาในชุมชนเองที่ผู้นำพยายามจะช่วยเหลือเยาวชนในชุมชนให้ห่างไกลจากยาเสพติดด้วยกีฬา

วิเคราะห์ด้วยองค์ประกอบของ Ottawa Charter ในการเป็นวิทยาลัยส่งเสริมสุขภาพ

หลังจากเก็บรวบรวมข้อมูลแล้ว นำข้อมูลที่ได้มานั้นวิเคราะห์ตามองค์ประกอบ แต่ละด้าน ดังนี้

1. นโยบายสุขภาพของวิทยาลัยฯ

คือ ทิศทางที่ประกาศใช้อย่างชัดเจนและครอบคลุมทั้งวิทยาลัยฯ ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อกิจกรรมต่างๆ ในวิทยาลัยฯ และการจัดสรรทรัพยากรเพื่อการส่งเสริมสุขภาพ ซึ่งด้านนโยบายของสถาบันในแต่ละระดับมุ่งเน้นแบบองค์รวม (Holistic) สนับสนุนส่งเสริมสุขภาพของนักศึกษา โดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง มีการประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อให้ได้ผลผลิตที่มีคุณภาพ มีศักยภาพในการเรียนและมีคุณภาพชีวิตที่ดี มีนโยบายสุขภาพเพื่อทุกคนในองค์กรมีสุขภาพที่ดีและเน้นการตรวจสุขภาพประจำปี

ในด้านนโยบายสุขภาพ ศึกษาข้อมูลบุคคลที่ได้จาก การสนทนากลุ่ม การให้ตอบแบบสอบถามของนักศึกษา จากการสัมภาษณ์อาจารย์และผู้บริหาร ลูกจ้าง คนงานในวิทยาลัยฯ นั้น ในแต่ละกลุ่มยังเห็นว่า นโยบายด้านสุขภาพยังไม่ชัดเจนเท่าที่ควร ต้องปรับปรุงให้ชัดเจนขึ้นและศึกษาจากเอกสาร พบว่า ปรัชญาของหลักสูตรได้มุ่งเน้นแบบองค์รวม โดยได้คำนึงถึงผลผลิตที่มีคุณภาพและได้มาตรฐานและเน้นที่กระบวนการผลิตที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ซึ่งเน้นถึงบรรยากาศของการเรียนรู้ ที่เอื้อต่อการพัฒนาความคิดและทักษะชีวิตต่างๆ และปรัชญาของวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี เชียงใหม่ ได้สอดคล้องกันกับปรัชญาของหลักสูตรเมื่อนักศึกษาลำเร็จการศึกษาแล้วต้องมีคุณสมบัติตามที่ปรัชญาของหลักสูตรกำหนดไว้ ส่วนนโยบายของสถาบันฯ นั้นก็ได้สอดคล้องกับ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 ที่เน้นคนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนา เพราะถือว่า คนนั้นเปรียบเสมือนทรัพยากรที่สามารถพัฒนาให้งอกงามได้ จึงมีนโยบายที่เน้นให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง และมีนโยบายล่าสุดเป็น นโยบายประกันคุณภาพการศึกษาในปี 2541 เพื่อให้สอดคล้องกับ การปรับปรุงปฏิรูปการศึกษา ดังนั้นจะเห็นได้ว่านโยบายที่มุ่งพัฒนาทางการศึกษานั้น มีนโยบายที่สอดคล้องกันกับปรัชญาการศึกษาของหลักสูตร มุ่งเน้นการพัฒนาอาจารย์ ปรับกระบวนการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาให้นักศึกษาได้มีคุณภาพมากขึ้นและได้ส่งเสริมความร่วมมือกับแหล่งฝึกของวิทยาลัยฯ เพื่อเป็นประโยชน์ต่อนักศึกษาเมื่อสำเร็จหลักสูตรไปแล้วจะเป็นผู้ที่มีความสามารถ ทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ แต่ในด้านนโยบายสุขภาพที่เอื้อต่อนักศึกษาให้เป็นผู้ที่มีสุขภาพที่ดีทั้งทางร่างกาย จิตใจ ตลอดจนอยู่ในสังคมได้ด้วยดีนั้นยังไม่มี ทางผู้บริหารวิทยาลัยฯ จึงได้ประกาศใช้นโยบาย ล่าสุดใน 3 นโยบายหลักโดยเฉพาะนโยบายส่งเสริมสุขภาพ แสดงให้เห็นว่านโยบายสุขภาพนั้นได้ชัดเจนขึ้น

ดังนั้น จึงวิเคราะห์ได้ว่า ทางด้านปรัชญานั้นเอื้อต่อการดำเนินนโยบายขององค์กรในการประกาศใช้นโยบายที่เหมาะสม ต่อการดำเนินโครงการเป็นวิทยาลัยส่งเสริมสุขภาพให้ชัดเจน

2. สิ่งแวดล้อมทางกายภาพ

สิ่งแวดล้อมทางกายภาพ คือ สิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการส่งเสริมสุขภาพ บริเวณวิทยาลัย สะอาด ร่มรื่น สวยงาม มีความปลอดภัยจากอุบัติเหตุ อุบัติภัยต่างๆที่อาจเกิดขึ้นได้ โดยมีลักษณะ โครงสร้างของอาคารสถานที่ ที่มีอากาศถ่ายเทได้สะดวก ห้องอาหารสะอาดถูกหลักสุขาภิบาล มีการ จัดเก็บขยะอย่างถูกต้อง มีห้องน้ำห้องส้วมสะอาดและพอเพียง มีน้ำดื่ม น้ำใช้ที่สะอาด

จาก ข้อมูลที่ได้ศึกษา ทั้งกลุ่มของอาจารย์ กลุ่มนักศึกษา และกลุ่มคณาฯ ถูกจ้าง พบว่า ทุกกลุ่มเห็นว่า สิ่งแวดล้อมทางกายภาพของ วิทยาลัยฯ อยู่ในเกณฑ์ยังไม่น่าพอใจ เนื่องจากมีสถานที่ คับแคบ ไม่มีรั้วกันเขตชัดเจนทำให้รู้สึกไม่ปลอดภัย แต่บริเวณรอบอาณาเขตวิทยาลัยฯ สะอาด เป็น ระเบียบดี ขึ้น แต่ไม่ค่อยมีร่มเงาจากต้นไม้ใหญ่ มีที่พักรถยนต์ยังไม่พอเพียงสำหรับนักศึกษาชาย ส่วน ใหญ่จะพักอยู่ในห้องคนตรีที่บางครั้ง ต้องทนกับเสียงดังของคนตรี ต่อมาได้แยกห้องสโมสกับห้อง คนตรีให้เป็นสัดส่วนขึ้น สภาพแวดล้อมภายในห้องเรียน 1 อาคาร 2 (ห้องปรับอากาศ) มีแสงสว่างไม่ เพียงพออากาศถ่ายเทไม่ค่อยสะดวก บางครั้งมีเสียงรบกวนจากโรงซ่อมรถด้านหลังอาคาร 3 และ เสียงรบกวนจากการก่อสร้างอาคาร บริเวณใกล้เคียง ด้านสุขาภิบาล น้ำดื่ม น้ำใช้สะอาดดี บางครั้งมี ตะกอนจากการสัมผัสภาชนะที่รับผิดชอบพบว่า การล้างเครื่องกรองน้ำต้องใช้เวลา นานมาก ประมาณครึ่งวันเพราะทำได้อย่างถูกต้องมีเพียงคนเดียวและต้องช่วยกันล้างหลายคน โดยล้างเดือนละ สองครั้ง บางครั้งไม่มีเวลาล้างทำให้น้ำอาจมีตะกอนได้ การจัดเก็บขยะ ยังไม่ได้จัดแยกเป็นขยะเปียก แห้ง อย่างชัดเจน ทำให้บางครั้งคณาฯ จะได้รับอุบัติเหตุจากเศษแก้วบาด จากการสัมภาษณ์อาจารย์ เคยมี ถึงขยะที่จัดแยกประเภทไว้ด้านหลังวิทยาลัยฯ ทำให้แฉะไม่งามตา ปัจจุบันไม่มีแล้วเพราะทาง เทศบาลเก็บค่าบำรุงแพงมาก ถึงขยะด้านข้างอาคาร 1 ของวิทยาลัยฯ มีอาจารย์บางรายที่ไม่เห็นด้วย ที่ อยู่ใกล้ที่ทำงานเกินไปแม้ว่าจะไม่ส่งกลิ่นรบกวน เพราะมีการดูแลความสะอาดได้ดีก็ตาม ควรนำไป ไว้ด้านหลังวิทยาลัยฯ จะดูงามตากว่า ส่วนห้องอาหารไม่ค่อยสะอาด สถานที่คับแคบ ไม่มีตู้เก็บ อาหาร และที่ลวกซัอมส้ม ชั้นที่เก็บแก้วน้ำ ซัอมส้มของนักศึกษาไม่สะอาด ปัจจุบันได้รับการ ปรับปรุงในด้านความสะอาด การจัดเก็บขยะ แต่ยังมีปัญหาในด้านความปลอดภัยและเสียงรบกวน จากการสนทนากลุ่มและความคิดเห็นของนักศึกษา เกี่ยวกับห้องน้ำไม่ค่อยสะอาด ไม่เพียงพอ ถ้า หากคิดเฉลี่ยต่อหัวแล้ว ทั้งวิทยาลัยฯมีห้องน้ำ ที่เพียงพอ ในอัตรา 1 : 3 ถึง 1 : 6 ในแต่ละอาคาร แต่ บางครั้งที่ไม่เพียงพอเพราะนักศึกษาใช้ห้องน้ำในเวลาเดียวกัน สำหรับในด้านความปลอดภัยนั้น ส่วน ใหญ่ทั้งอาจารย์ นักศึกษา และกลุ่มลูกจ้าง คณาฯ คิดว่ายังไม่ค่อยปลอดภัย เพราะไม่มีรั้ว กันขอบ เขตที่ชัดเจน อาศัยในบริเวณเดียวกันกับ ศูนย์ส่งเสริมสุขภาพ เขต 10 อาศัยยาม จากศูนย์ฯช่วยดูแล

บางครั้งอาจไม่ทั่วถึงเพราะมีการก่อสร้างใกล้เคียงวิทยาลัยด้วย บางครั้งมีคนผ่านเข้าออกวิทยาลัยฯ ทำให้ไม่น่าไว้ใจ น่าจะมีกุญแจล็อกห้องให้กับนักศึกษาด้วย ที่อาคารเอนกประสงค์ อาคารเรียน 4 นั้น บันไดหนีไฟด้านใน ไม่ควรล็อกกุญแจ ถ้าหากมีเหตุฉุกเฉินจะหากุญแจไม่พบควรใส่กลอนไว้

สภาพของหอพัก หอพักของนักศึกษามีอยู่สองอาคาร ที่อาคาร 1 หอพักอยู่บนชั้น 2-3 ส่วนอาคาร 2 หอพักอยู่บนชั้น 2-4 แต่ละหอพักจะมีทางขึ้นสองทาง ส่วนประตูหอพัก ควรแก้ไข เพราะที่ล็อกประตูเสีย หรืออาจเกิดจากการทะเลาะ จะทำให้เกิดความไม่ปลอดภัยได้ ในด้านอุบัติเหตุ การห้ามใช้ไฟฟ้าทุกชนิดในหอพักทำให้เกิดปัญหานี้ได้ แต่ที่หอพักควรมีเครื่องเตือนภัย และการใช้เครื่องดับเพลิงที่อยู่แต่ละอาคาร เพราะบางคนยังใช้ไม่เป็น ควรปรับปรุงมาตรการด้านความปลอดภัยให้ดีขึ้นกว่าเดิม สภาพภายในหอพักมีห้อง study เพื่อให้ นักศึกษามีมุมสำหรับอ่านหนังสือ มีเครื่องคอมพิวเตอร์ไว้ที่หอพัก อาคารละ 2 เครื่อง การจัดสภาพห้อง study ให้คล้ายบ้านมากที่สุด เพื่อสร้างบรรยากาศให้รู้สึกผ่อนคลายโดยใช้โต๊ะญี่ปุ่นและมีเบาะรองนั่ง มีชั้นวางหนังสืออ่านเล่นและมีหนังสือวารสารต่างๆ จัดมีห้องพักผ่อนสำหรับให้นักศึกษาได้ดูโทรทัศน์ หอละ 1 เครื่อง จัดห้องสำหรับ นักศึกษาได้ค้นคว้าด้วยตนเอง มีหุ่นสาธิตทางการแพทย์และเครื่องใช้ที่จำเป็น ไว้ให้นักศึกษาได้ฝึกหัดปฏิบัติการพยาบาลนอกเวลา เป็นการหัดให้นักศึกษารู้จักการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองเป็น self directed learning เนื่องจากนักศึกษาชายไม่มีสิทธิขึ้นหอพักหญิงได้ จึงได้อำนวยความสะดวกจัดเครื่องคอมพิวเตอร์ไว้ที่ห้องสโมสรนักศึกษา 2 เครื่องและเปิดโอกาสให้ใช้ห้องคอมพิวเตอร์นอกเวลาราชการด้วยและจัดที่พักสำหรับนักศึกษาชายให้พักผ่อนตอนเที่ยงในห้องดนตรี ส่วนที่ห้องอาหารมีโทรทัศน์ไว้สำหรับให้นักศึกษาได้ดูเพื่อพักผ่อน จากการสัมภาษณ์นักศึกษาที่พักอาศัยในหอพักทั้งสองอาคาร พบว่า เครื่องคอมพิวเตอร์ที่อยู่บนหอพักยังใช้การไม่ได้ เนื่องจากกำลังอยู่ในช่วงของการปรับรื้อระบบอินเตอร์เน็ตใหม่ ส่วนความเป็นอยู่ของนักศึกษาภายหลังจากการปรับเปลี่ยนกฎระเบียบหอพักและระบบ Seniority นักศึกษาส่วนใหญ่มีความเห็นว่าดีขึ้น สามารถปรับตัวได้ไม่รู้สึกกดดันมาก แต่ก็มีบางรายที่มีความเห็นว่ากฎระเบียบที่ยึดหยุ่นมากเกินไป ทำให้นักศึกษาบางคนไม่มีวินัย

ดังนั้น จึงวิเคราะห์ได้ว่า สิ่งแวดล้อมทางด้านกายภาพยังไม่เอื้อต่อการส่งเสริมสุขภาพในด้านความปลอดภัยและมีเสียงรบกวน แต่สภาพภายในหอพักเอื้อต่อการเรียนรู้ของนักศึกษา ส่วนทางด้านสิ่งแวดล้อมทั่วไปการที่วิทยาลัยมีนโยบายประกันคุณภาพการศึกษาและมีกิจกรรม 5 ส จึงทำให้สิ่งแวดล้อมทางกายภาพสะอาด ร่มรื่น เอื้อต่อการดำเนินโครงการวิทยาลัยส่งเสริมสุขภาพได้ และจะเอื้อมากขึ้นเมื่อทางวิทยาลัยฯ ได้ย้ายไปยังที่ตั้งแห่งใหม่ เพราะมีสถานที่กว้างขวางกว่าเดิม

3. สิ่งแวดล้อมทางด้านสังคม

คือ สิ่งแวดล้อมที่เกิดจากการสร้างสัมพันธ์ภาพที่ดีระหว่างทุกคนที่เกี่ยวข้องกับวิทยาลัยฯ ทั้ง อาจารย์ผู้บริหาร อาจารย์พยาบาล นักศึกษา ผู้ปกครอง เจ้าหน้าที่ในแหล่งฝึก รวมทั้งผู้นำในชุมชน ซึ่งจะเป็นแบบอย่างทางด้านเจตคติและค่านิยมที่ดี สำหรับทุกคนในวิทยาลัยฯ ด้วยพฤติกรรมทางสังคมที่แสดงออกมา และทุกคนอยู่ในวิทยาลัยฯ อยู่ได้อย่างมีความสุข

จากข้อมูลที่ได้ศึกษา ทั้งกลุ่มของอาจารย์ กลุ่มนักศึกษาและกลุ่มคนงาน ลูกจ้าง พบว่า ทุกกลุ่มเห็นว่า สิ่งแวดล้อมทางสังคมของวิทยาลัยโดยทั่วไป ทุกคนทำงานอย่างมีความสุขดีขึ้นกว่าเดิมมากเพราะได้มีส่วนร่วมมากขึ้น ข้อมูลจากกลุ่มนักศึกษา พบว่า สัมพันธภาพระหว่างอาจารย์กับนักศึกษาและระหว่างรุ่นยังไม่ดีเท่าที่ควร บางรายเห็นว่า สัมพันธภาพในรุ่นเดียวกัน ดีมาก แต่ระหว่างรุ่นยังไม่ดีเท่าที่ควร เพราะมักมีปัญหาการจัดแย้งกันทำให้บางครั้งรู้สึกอึดอัด คับข้องใจ นักศึกษาบางรายมีเจตคติที่ไม่ดีกับผู้อ่อนบางท่านทำให้เครียด บางรายคิดว่าระหว่างอาจารย์ และนักศึกษานั้นมีความแตกต่างระหว่างวัยมาก ส่วนข้อมูลที่ได้จากการสนทนากลุ่มนั้น พบว่า สัมพันธภาพระหว่างรุ่นยังมีปัญหาในบางกลุ่มแต่รุ่นพี่บางกลุ่มก็ดี หลังจากกลับจากงานก็หาสัมพันธ์แล้วสัมพันธภาพระหว่างรุ่นดีขึ้นแต่เป็นเพียงบางคนไม่ใช่ทั้งหมด สำหรับกับเพื่อนร่วมรุ่นจะสนิทกันเมื่อมีการทำกิจกรรมร่วมกันหรือนอนในห้องเดียวกัน สัมพันธภาพกับอาจารย์ส่วนใหญ่ดี และทุกคนอยู่ร่วมอย่างมีความสุขถ้ารุ่นพี่จะไม่ใช้ระบบ Seniority หลังสวดมนต์เย็นวันอาทิตย์ ส่วนข้อมูลจากการสัมภาษณ์อาจารย์ ส่วนใหญ่ให้ความเห็นว่าสิ่งแวดล้อมทางด้านสังคมโดยทั่วไปมีความสุขดี มีเพียงบางรายที่เห็นว่า มีบางรายที่มีปัญหาขัดแย้งส่วนตัวจะแยกตัวเองจากกลุ่ม ส่วนในกลุ่มใหญ่มีความสุขและมีสัมพันธภาพกันดี สำหรับปัญหาสัมพันธภาพของนักศึกษา ระหว่างรุ่นนั้น ยังมีปัญหาขัดแย้งกันอยู่บ้าง ส่วนข้อมูลจากกลุ่มลูกจ้างและคนงานนั้น พบว่า ส่วนใหญ่เห็นว่าทุกคนอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุขดี มีสัมพันธภาพที่ดีต่อกัน มีบางราย เห็นว่าบรรยากาศการอยู่ร่วมกันดีขึ้นกว่าเดิมมาก ความตึงเครียดลดลงบางรายเห็นว่ามีความสุขพอสมควร

สำหรับสัมพันธภาพกับแหล่งฝึก ส่วนใหญ่มีสัมพันธภาพที่ดี มีเพียงบางแห่งที่มีปัญหาสัมพันธภาพระหว่างอาจารย์นิเทศกับแหล่งฝึก ทำให้มีปัญหาด้านการประสานงานที่ยังไม่เพียงพอในแหล่งฝึกแต่ละแห่ง และมีปัญหาที่ยังไม่ทราบวัตถุประสงค์การฝึกงาน ของนักศึกษาอย่างชัดเจน มีผู้เสนอว่าควรมีการประชุมปรึกษาหารือกัน ในระหว่างการฝึกงานของนักศึกษาอย่างน้อยเดือนละครั้ง โดยไม่ต้องรอให้สิ้นสุดการฝึกปฏิบัติงาน

ดังนั้น ได้วิเคราะห์ตามองค์ประกอบ ด้านสิ่งแวดล้อมทางสังคมของวิทยาลัยฯ ส่วนใหญ่มีสัมพันธภาพที่ดี มีความสุขดีขึ้น บรรยากาศดีเครียดลดลง แต่ยังคงต้องปรับปรุงในบางจุดที่เป็นปัญหาส่วนบุคคล ทั้งในส่วนของตัวอาจารย์และการใช้ระบบ Seniority ของนักศึกษาและระหว่างหน่วยงานในการประสานงานกับแหล่งฝึก ปัจจุบันได้ปรับให้ดีขึ้นในการใช้ระบบ Seniority

4. ความสัมพันธ์ของวิทยาลัยฯ กับชุมชน

คือ ความเชื่อมโยงระหว่างวิทยาลัยกับครอบครัวของนักศึกษาและผู้นำชุมชน ซึ่งให้การสนับสนุนการส่งเสริมสุขภาพ เพราะการเป็นวิทยาลัยส่งเสริมสุขภาพนั้น ผู้ปกครองและผู้นำชุมชนสามารถที่ให้การปรึกษาได้อย่างใกล้ชิดและมีส่วนร่วมในกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพ

จากการได้ข้อมูลที่ศึกษา ทั้งกลุ่มของอาจารย์และกลุ่มนักศึกษาและกลุ่มผู้นำชุมชน พบว่าทุกกลุ่ม เพิ่งจะเริ่มจัดกิจกรรมเพื่อเป็นการสร้างสัมพันธภาพต่อชุมชนเป็นครั้งแรก ในโครงการอบรมอุบัติเหตุมัจฉา อบรมภัยแก่ชุมชน ในชุมชนหัวฝายที่อยู่ใกล้เคียงวิทยาลัยฯ ผลของการจัดกิจกรรมที่สร้างสัมพันธภาพกับชุมชนนั้น จากการสัมภาษณ์ในกลุ่มอาจารย์ การจัดดำเนินการโครงการครั้งนี้ได้รับทุนดำเนินการโดยจัดเชิญหน่วยงานที่รับผิดชอบโดยตรงมาให้ความรู้ รวมทั้งการจัดนิทรรศการของนักศึกษาเพื่อเป็นการให้ความรู้และปลูกจิตสำนึกของชุมชนให้มีความระมัดระวังในด้านอุบัติเหตุมัจฉาต่าง ๆ การเข้ามีส่วนร่วมของชุมชนยังมีจำนวนไม่มากนักและบางส่วนจะกลับก่อนเวลา ส่วนใหญ่จะเป็นนักศึกษาทั้งหมดที่ร่วมในงานตลอด เพราะระยะเวลาดำเนินการในภาคเช้าเป็นการจัดนิทรรศการและส่วนภาคบ่ายเป็นการบรรยายและสาธิตการดับเพลิง ซึ่งจากการสัมภาษณ์ผู้นำชุมชนพบว่า ระยะเวลาดำเนินการของโครงการนี้ใช้เวลานานเกินไป หรือถ้าต้องการให้ชุมชนได้มีส่วนร่วมควรใช้เวลาที่ชุมชนว่าง คือ หลังอาหารมื้อเย็น เพราะเวลากลางวันส่วนใหญ่ต้องไปทำงานเพื่อเลี้ยงครอบครัวกัน ผู้นำบางราย บอกว่าการประชาสัมพันธ์น้อยไปทำให้ทราบไม่ทั่วถึง ทั้งที่ก่อนดำเนินการได้รับการติดต่อล่วงหน้ามานานพอสมควรและเมื่อมีชาวบ้านเข้าไปเพื่อจะเข้าร่วมหรือชมนิทรรศการ พบว่า ทางนักศึกษาได้ให้การต้อนรับหรือเชิญไม่ทั่วถึง ทำให้บางคนไม่กล้าเข้าร่วมทางผู้นำต้องเชิญกันเองส่วนข้อมูลจากการสัมภาษณ์ไม่เป็นการในนักศึกษาบางราย พบว่า ชุมชนให้ความร่วมมือยังไม่ดีเท่าที่ควร มีหลายคนที่ไม่อยู่ร่วมงานจนถึงโครงการและนักศึกษายังขาดประสบการณ์ การดำเนินงานในชุมชนและกิจกรรมนี้เป็นกิจกรรมเสริมหลักสูตร ในกิจการของนักศึกษา ดังนั้น วิเคราะห์ในด้านสัมพันธภาพระหว่างวิทยาลัยฯ กับชุมชน ยังต้องสานต่อและแก้ไข

ปรับปรุงในส่วนที่เป็นปัญหาในการเตรียมความพร้อมของชุมชน เพื่อที่สามารถประสานสัมพันธ์ภาพกับชุมชนและพร้อมที่จะได้เป็นแหล่งฝึกปฏิบัติงานของนักศึกษาได้อย่างดีต่อไป

5. การพัฒนาทักษะส่วนบุคคลทางด้านสุขภาพ

คือ การจัดหลักสูตร ทั้งที่เป็นทางการ และไม่เป็นทางการ (คือ ระบบการเรียนการสอน และกิจกรรมเสริมหลักสูตร) เพื่อให้ได้รับความรู้ ทักษะ ความเข้าใจและทักษะในเรื่องสุขภาพ เป็นผลให้นักศึกษามีความเป็นตัวของตัวเอง มีความรับผิดชอบต่อสุขภาพของตนเองและชุมชน การศึกษาข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์อาจารย์และผู้บริหาร ส่วนใหญ่ทักษะทางด้านสุขภาพนั้น อาจารย์บางรายยังไม่ให้ความสำคัญ ไม่เคยเข้าร่วมในกิจกรรมใดๆเลย แต่มีเพียงบางรายส่วนใหญ่เป็นอาจารย์อาวุโส ได้เข้าร่วมในโครงการต่างๆที่ทางศูนย์ส่งเสริมสุขภาพ เขต 10 จัดสรรงค์ เพื่อพัฒนาทักษะในการออกกำลังกาย มีบางรายที่จะสนใจดูแลสุขภาพของตนเองโดยออกกำลังกายทุกเย็น ด้วยเหตุผลทางสุขภาพ ส่วนผู้บริหารสูงสุดเองได้ออกกำลังกายไม่ค่อยสม่ำเสมอ ทั้งที่ทราบว่าจำเป็นเนื่องจากมีภาระงานที่มากไม่ค่อยมีเวลา มีคำริที่จะจัดโครงการต่างๆที่ส่งเสริมสุขภาพสำหรับอาจารย์ และเจ้าหน้าที่ลูกจ้าง คนงานในหน่วยงาน เพื่อพัฒนาทักษะทางด้านสุขภาพ ตลอดจนสุขภาพทางจิตและจิตวิญญาณ จากการสัมภาษณ์ ลูกจ้างและคนงาน พบว่า ส่วนใหญ่ไม่เคยได้ออกกำลังกายร่วมกับโครงการใดเพราะไม่มีเวลาและคิดว่า การทำงานในหน้าที่ประจำของคนงานถือว่า ได้ออกกำลังกายแล้วต้องการที่จะผ่อนคลายความเครียดมากกว่า ส่วนนักศึกษาส่วนใหญ่อ้างว่าเรียนหนัก ทำให้ไม่ค่อยมีเวลาที่จะออกกำลังกาย ○ สังเกตว่ามีเพียงบางรายที่สนใจในสุขภาพของตนเองเท่านั้น ที่ออกกำลังกายทุกเย็น

ดังนั้น ได้วิเคราะห์ตามองค์ประกอบ ด้าน การพัฒนาทักษะส่วนบุคคลทางด้านสุขภาพ ได้ว่ากลุ่มบุคลากรของวิทยาลัยฯ ส่วนใหญ่มีความรู้ในการส่งเสริมสุขภาพ มีความเชื่อ การรับรู้ ค่านิยมในการส่งเสริมสุขภาพดี แต่มีพฤติกรรมการออกกำลังกายและการปฏิบัติดูแลตนเองยังไม่ดีเท่าที่ควร เนื่องจากมีภาระในการเรียนและการทำงานที่หนักอยู่แล้วในแต่ละวัน คงต้องมีแรงกระตุ้นที่เหมาะสมจากผู้บริหาร โดยมีนโยบายเป็นหลักและสร้างแรงจูงใจเป็นตัวเสริมให้เกิดพฤติกรรมสุขภาพ ปัจจุบันหลังการประกาศใช้นโยบายส่งเสริมสุขภาพ ทางผู้บริหารก็ได้จัดเวลา ช่วงบ่ายสามโมงครึ่งตอนเย็นให้อาจารย์และเจ้าหน้าที่ ลูกจ้างและคนงาน และนักศึกษาได้เดินแอโรบิค โดยทีมวิทยากรของ ศูนย์ส่งเสริมสุขภาพ เขต 10

6. การบริการสุขภาพในวิทยาลัยพยาบาล

คือ การบริการในพื้นที่ในด้านสุขภาพอนามัยและการให้ความรู้เรื่องสุขภาพแก่ กลุ่มเด็ก และเยาวชน ผู้ใหญ่และผู้สูงอายุ การส่งเสริมสุขภาพแก่ผู้ปกครอง ผู้นำในชุมชนที่เกี่ยวข้องกับการ ฝึกงานของนักศึกษา ด้วยการให้บริการโดยตรงและการร่วมมือกับวิทยาลัยฯ รวมถึงบริการสุขภาพที่ ดำเนินการอยู่ในวิทยาลัยให้แก่ นักศึกษาและอาจารย์เจ้าหน้าที่ทุกคนในหน่วยงาน เช่น มีโครงการ ตรวจสอบสุขภาพประจำปี โครงการดูแลผู้สูงอายุในชุมชน เป็นต้น

จากข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์อาจารย์และผู้บริหารนั้น พบว่า ในการบริการสุขภาพใน พื้นที่ในด้านสุขภาพอนามัยนั้น ยังไม่เคยทำ มีเพียงโครงการที่จัดการอบรมอุบัติเหตุ อบรมภัยในชุมชน ให้แก่ ชุมชนหัวฝาย ที่เป็นชุมชนใกล้เคียงของวิทยาลัยฯ โดยจัดเป็นกิจกรรมของสโมสรนักศึกษา เพื่อเป็นกิจกรรมเสริมหลักสูตรของนักศึกษา ที่ผ่านมายังพบปัญหาที่ยังไม่บรรลุเป้าประสงค์เท่าที่ควร เกิดจากการเตรียมความพร้อมของชุมชน ระยะเวลาที่ดำเนินการยาวนานเกินไป ชุมชนได้รับข่าวสาร ไม่ทั่วถึง นักศึกษายังขาดประสบการณ์ ส่วนทางด้านบริการสุขภาพแก่นุคลากรในวิทยาลัยฯ ได้ จัดมีโครงการตรวจสอบสุขภาพประจำปี ให้กับบุคลากรทุกคนในวิทยาลัยฯ ทั้งอาจารย์เจ้าหน้าที่ลูกจ้าง และคนงานทุกคน สำหรับนักศึกษา ยังไม่ได้เริ่มดำเนินการ เพราะยังอยู่ในปีแรกของการศึกษาที่ได้เคย ตรวจสอบสุขภาพ ก่อนเข้าเรียนมาแล้ว และเคยทดสอบสมรรถภาพในช่วงที่เรียนในวิชาพลศึกษา ควรจะ เริ่มตรวจสอบสุขภาพได้ในปีที่ สองของการศึกษา สำหรับห้องปฐมพยาบาลยังขาดอุปกรณ์จำเป็นที่เพียงพอ และนักศึกษายังขาดความรู้ในการบริหารจัดการ ในการดูแลสุขภาพของนักศึกษา เพราะยังไม่ได้ ขึ้นฝึกภาคปฏิบัติยังขาดประสบการณ์

ดังนั้น ได้วิเคราะห์ตามองค์ประกอบ ด้านการบริการสุขภาพ ในวิทยาลัยพยาบาล ได้เริ่ม ดำเนินการในบางส่วนบ้างแล้ว เช่น มีโครงการตรวจสอบสุขภาพประจำปีสำหรับบุคลากรและลูกจ้าง คน งาน ในวิทยาลัยฯ คงต้องปรับปรุงในบางส่วนที่ยังไม่ได้เริ่มดำเนินการ เช่น การให้ข่าวสารข้อมูลทาง ด้านสุขภาพแก่ผู้ปกครอง การแต่งตั้งคณะกรรมการร่วมกันระหว่างอาจารย์ นักศึกษา ผู้ปกครองและ ผู้นำชุมชนรวมทั้งเจ้าหน้าที่ในแหล่งฝึกและแก้ไขส่วนที่ยังไม่สมบูรณ์ให้ดีขึ้น ปัจจุบันอาจารย์ที่รับผิดชอบดูแลในเรื่องห้องปฐมพยาบาล ได้ดำเนินการแก้ไขปรับปรุงแล้ว